

KARDELEN

İSTANBUL ÖZEL SAINT-JOSEPH FRANSIZ LİSESİ
YAYIN KULÜBÜ KÜLTÜR EDEBİYAT SANAT DERGİSİ

KARDELEN

Müdür
Paul GEORGES

Türk Müdür Başyardımcısı
Ender ÜSTÜNGEL '83

Genel Yayın Yönetmenleri
Yıldırım BEYAZIT
Metin YETKİN '11

Editör
Ekin ERBAŞ

Seçici Kurul
Asya ÇAVDAR
Balkan Can Nurettin UZUN
Doğa GÜRSOY
Duru ŞİBİK
Egemen AĞAOĞLU
Lara KANTİK
Leda MIHÇIYAN
Melis AŞIK
Tara ZİLMAN
Ece DEMİR
Ekin ERBAŞ
Asrın ARSLAN
Elif İnci DÖNMEZ

Grafik Tasarım & İllüstrasyon
İnci Aslı ÖZEL '03

İletişim Adres
Caferağa Mah. Dr. Esat Işık Cd. 62, 34710 Kadıköy/İstanbul

Baskı
Şentürk Matbaacılık
senturkmatbaa@gmail.com

Sayı: 43

Yayın Sahibi
İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi

Tarihin öğretileri Les leçons de l'Histoire

 Paul GEORGES | İstanbul Saint-Joseph Lisesi Müdürü

En hafif ifadeyle garip bir sene yaşadık. 12 Mart 2020 Perşembe günü, COVID-19 pandemisi nedeniyle okulu kapatmamız ve öğretimi uzaktan yapmamız gerektiğini öğrendik. 13 Mart Cuma günü ise, bir ortak sınav haftasını geride bıraktıktan sonra, biraz şaşkın bir vaziyette, senenin sonuncusu olacağını henüz bilmediğimiz bayrak töreninde hep birlikte buluştuk. Başlarda okulumuzun sadece birkaç hafta kapalı kalacağını düşünsek de pandeminin ölçeği, yetkili makamları sosyal mesafe önlemlerini haziranın sonuna dek sürdürmeye mecbur etti. Ardından, hepimiz için bir ilk olan uzaktan öğretim sistemimizin temellerini tasarlamak üzere zümre başkanları ile bir araya geldik.

Bu uzaktan öğretim deneyimi hepimiz için bir sınav oldu.

Bu deneyim, bir yandan videokonferans yoluyla ders yapıp – ki bunu ekranın ardından yapmak her zamankinden çok daha zordur – diğer yandan öğrencilerine etkileşimli aktiviteler sunan bir platform oluşturarak öğretme sanatlarını yeniden biçimlendirmek zorunda kalan öğretmenler için bir sınav oldu. İlk başlarda öğrencileri ödevlere boğmayacak şekilde dengeyi yakalamaları kolay olmadı. Bunun yanı sıra öğretmenler, ilk kez, aile hayatları ile mesleki mesuliyetleri arasında bu denli bir denge gözetmek zorunda kaldılar. Kendilerine, kriz zamanında uzaktan öğretimi kolaylaştırmak için gösterdikleri tüm gayretlerden dolayı şükranlarımı ifade etmek isterim. Öğretmenler, kesinlikle bu yeni çağın görünmez kahramanları arasında yer alıyorlar.

Nous avons vécu une année pour le moins étrange. Le jeudi 12 mars 2020, nous avons appris que, suite à la pandémie de COVID-19 nous devons fermer le site de l'école et assurer l'enseignement à distance. Le vendredi 13 mars, après avoir clos une semaine d'examens communs, nous nous sommes retrouvés un peu éberlués dans la cour pour la dernière cérémonie de l'année, sans le savoir encore. Nous pensions qu'il s'agirait de quelques semaines mais l'étendue de la pandémie a contraint les autorités à prolonger les mesures de distanciation sociale jusqu'en juin. Nous nous sommes ensuite réunis avec les professeurs coordinateurs d'équipe pour mettre en place les bases du dispositif d'enseignement à distance – une première pour nous tous !

Cette expérience d'enseignement à distance est un challenge pour nous tous.

Un défi pour les professeurs qui ont dû réinventer leur art d'enseigner en alternant l'animation - plus difficile derrière un écran - d'une visioconférence et la construction d'une plateforme en ligne où proposer des activités interactives à leurs élèves. Il a été difficile dans les premiers temps pour eux de trouver le juste équilibre pour ne pas surcharger de devoirs leurs élèves. Les professeurs ont dû aussi jongler entre leurs obligations professionnelles et leur vie familiale comme jamais ils ne l'avaient fait. Je tiens à les remercier chaleureusement pour tout le zèle qu'ils ont apporté à faciliter l'enseignement à distance en temps de crise. Les enseignants figurent véritablement parmi les héros discrets de cette ère inédite.

Bu deneyim, sınıflarda, avlularda, yemekhanede veya servislerde arkadaşlarıyla hiç vakit geçiremeyen siz öğrenciler için de bir sınav oldu. Evde kalacağınızı bildiğiniz hâlde yine de sabah erken kalkmanız gerekti. Özleminizi sosyal medyada vakit geçirecek telafi etmek istediniz ama bunun aynı tadı vermediğini, okulu özlediğinizi anladınız. Evet, o sihirli, aydınlanma dolu mekânı, okulu hepimiz özleriz.

Bunlarla beraber, sınav yapılmaması ve not verilmemesi, motivasyonunuzun anlamını sorgulamanıza fırsat tanıdı: Sadece iyi bir not elde etmek için mi öğreniyorum? Nasıl öğreniyorum? Çalışma programımı nasıl hazırladım? Gelecek seneye nasıl, ne amaçla hazırlanıyorum?

Bu deneyim, okulun ayakta kalabilmesi için gölgede asgari hizmeti sağlayan, devletin resmî daireleri ile iletişimde kalan sekreterlik ve muhasebe ya da genel anestezi altındaki binamızın bakımını sürdüren idare ve güvenlik amirliği gibi idari ve hizmetli birimler için de bir sınav oldu.

Ve nihayet bu deneyim, herkesin evinde kaldığı bu dönemde, asıl görevi gereği aramızdaki bağı canlı tutmaya çalışırken, bir yandan da yakın gelecekle ilgili belirsizliklerin içinde yönümüzü tayin etmeye çabalayan yönetim kurulu için de bir sınavdı. Bu, gerçekten zor bir görev; okulda insanlarla bir araya gelebiliyorken ve çok önceden hazırlanmış bir takvimde tarihler belirlenebiliyorken zorlukları görmek çok daha kolay. Meslektaşlarımız ile, akıllarındaki soruları yanıtlamak ve herkesi rahatlatmak üzere düzenli aralıklarla, videokonferans yöntemiyle bir araya geliyoruz. Artık önümüzdeki sınav, eylül ayı için öngörülen okula geri dönüşümüzün emniyetli ve aramızda ekran olmadan kavuşabilecek olmamızın verdiği neşe içinde gerçekleşmesi için gerekli şartları yerine getirmek olacak.

Siz de muhakkak hissediyorsunuzdur; tarihî bir dönem yaşamaktayız. Bu kriz döneminin muadillerine rastlamak için ta 20. yy'ın Dünya Savaşlarına geri dönmemiz gerekir. Lisemiz ölçeğinde ise, Frerler okulun kapılarını daha önce de birkaç kez kapatmak zorunda kaldılar:

1870 senesinde, Kardelen'in önceki sayısında da değindiğim Beyoğlu yangınında İmam Sokak'taki okulun yanmasının ardından okulumuz bir süre kapalı kaldı. Frerler, o sene, okula ancak kasım ayında dönebildiler.

Cela représente un défi énorme pour vous, les élèves, qui vous voyez privés de tout contact physique avec leurs amis dans les salles de classe, dans la cour, à la cantine ou dans les bus scolaires. Il faut se lever tôt le matin en sachant pourtant qu'on va rester chez soi. Vous compensez en restant connectés aux réseaux sociaux mais découvrez que ce n'est pas le même plaisir et que l'école vous manque. Oui, l'école, ce lieu chargé de magie, ce lieu tout en illumination, nous manque à tous.

L'absence d'examens ou de notes saisies a aussi permis de s'interroger sur le sens de votre motivation : est-ce que j'apprends pour obtenir une bonne note seulement ? Comment est-ce que j'apprends ? Comment ai-je préparé mon programme de travail ? Comment est-ce que je prépare l'année prochaine ? Pourquoi ?

C'est un challenge pour toutes les équipes administratives et de service qui, dans l'ombre, assurent le service minimum de l'école pour que celle-ci continue à fonctionner : que ce soit le secrétariat et la comptabilité qui restent en contact avec les administrations, les équipes d'entretien, l'intendance et la sécurité qui surveillent l'entretien du bâtiment sous anesthésie générale.

C'est un défi pour l'équipe de direction dont la principale mission actuellement est de créer du lien alors que chacun est chez soi tout en essayant de naviguer à vue vu le peu de certitudes sur l'avenir immédiat. Mission ardue car il est tellement plus facile de sentir les difficultés quand on rencontre les personnes à l'école et quand on peut définir clairement les échéances sur un calendrier défini longtemps à l'avance. Nous nous retrouvons avec nos collègues en visio-conférence pour répondre aux questions et rassurer chacun. Si l'on recherche les précédents à cette situation de crise, il faut retourner aux guerres mondiales du XXème siècle. À l'échelle du lycée, les frères ont déjà eu à fermer l'école à plusieurs reprises :

En 1870, après l'incendie en juin de l'école de la rue İmam (que j'ai évoqué dans le précédent numéro de Kardelen). C'est seulement en novembre 1870 que les élèves ont pu revenir à l'école.

En 1914 quand éclate la première guerre mondiale qui opposa l'Empire ottoman à la France. Durant ces quatre années, notre lycée servit d'abord d'hôpital militaire puis d'institut de formation des professeurs pendant 3 années.

1914 senesinde, Osmanlı İmparatorluğu ile Fransa'yı karşı karşıya getiren I. Dünya Savaşı patlak verdiğinde de okulumuz kapılarını kapatmak zorunda kaldı. Dört sene boyunca lisemiz, önce askeri hastane, sonra da 3 yıl süre ile Dârülmualimîn-i liye (Yüksek Öğretmen Okulu'nun atası) olarak kullanıldı. 6 Şubat 1919 günü, ancak iki sınıfın öğrencileri, beş yıllık bir aranın ardından okula geri dönebildiler. Üstelik o zamanlar, tahmin edebileceğiniz üzere uzaktan öğretim yapmak söz konusu değildi.

Yaşanan her sınav, beraberinde öğretiler getirir. Bugünlerde medya organları, hepimizin daha iyi bir dünyada daha bilge ve daha sorumluluk sahibi olacağımız yepyeni yarınları müjdeliyor. Elbette ümit besleyelim zira daha güzel bir geleceğe inanmak, bezgin bir sinizme yenik düşmekten bin kat iyidir... Ama tüm bu ütopya vaatlerinin de ötesinde, paha biçilmez olanın değerini anlıyoruz. Evde kapalı kaldığımız tüm bu süreç boyunca çevrim içi bulduğumuz, birlikte yemek pişirdiğimiz, birbirimize karşı sabır gösterdiğimiz ailemizin, arkadaşlarımızın kıymetini fark ettik. Kitap okumaya, farklı bir şekilde öğrenmeye, bir hobiye vakit ayırdık. Kendimizi ve diğerlerini gözden geçirirken, basit şeylerin tadını çıkarmayı yeniden öğrenmemize olanak sağlayan bir çeşit inziva deneyimi yaşadık.

Ayrıca bu krizi doğru okumamız, gelecek senenin başından itibaren alışkanlıklarımızı ve davranışlarımızı yeniden değerlendirmemizi sağlayacak. Bu doğrultuda alınacak tedbirleri sizlerle paylaşacağız.

'Her gecenin bir sabahı vardır' diyor atasözü. Umarım sevdiğinizle birlikte ıslık ıslık bir yaz geçirirsiniz. 2020-2021 öğretim senesinin başında, bizi bekleyen güzel lisemizde görüşmek üzere.

Paul Georges
İstanbul Saint-Joseph Lisesi Müdürü

Ce n'est que le 6 février 1919 que les élèves de deux classes seulement purent retrouver le chemin de l'école après presque cinq années d'interruption. Et pas d'enseignement à distance possible à cette époque, vous l'imaginez bien.

À chaque épreuve vécue, son lot de leçons apprises. Les médias chantent des lendemains transformés où nous ressortirons tous plus sages et plus responsables dans un monde meilleur. Espérons bien sûr car il vaut mieux croire à un avenir meilleur que vivre dans le cynisme désabusé... mais au-delà des promesses d'utopie, nous réalisons en tant que personne la valeur de ce qui n'a pas de prix : notre famille et nos amis avec qui nous avons passé tout ce temps de confinement à partager le temps d'écran, à cuisiner ensemble, à être patients les uns vis-à-vis des autres ; nous avons pris du temps pour lire, pour apprendre autrement, pour prendre soin de nous ou pour pratiquer un hobby. Nous avons vécu une expérience de retraite au sens où l'on se retire du monde ce qui offre l'opportunité de faire le point sur nous-mêmes vis à vis de nous-même et des autres bien sûr tout en apprenant le goût des choses simples.

Nous aurons aussi à tirer les leçons de cette crise pour revoir nos gestes et nos habitudes à l'école à compter de la rentrée prochaine. Nous vous tiendrons informés de ces mesures.

« Après l'orage vient le beau temps » dit le proverbe. Nous nous retrouverons après un été que je vous souhaite radieux et auprès de ceux que vous aimez en attendant la rentrée 2020-2021 dans notre beau lycée qui nous attend.

Paul Georges
Directeur du lycée Saint-Joseph

Gurur Kaynaklarım...

 Ender ÜSTÜNGEL '83

İstanbul Saint-Joseph Lisesi Türk Müdür Başyardımcısı

Alize Danacı '2009

Saint-Joseph'i 2009'da bitiren Alize 9-10 yaşlarındayken ortaokulda müzik öğretmenlerinin ve ünlü piyanist Anjelika Akbar'ın kulağının çok iyi, sesinin de çok güzel olduğuna karar vermesiyle koroya alındı. Özel korolarla beraber Aya İrini Kilisesi'nde çeşitli konserler verdi. Nilüfer'in, okuduğu ortaokulda verdiği tüm konserlerde, arkasında şarkı söylemesi için seçilen 4-5 öğrenciden biri oldu. Eş zamanlı olarak Yıldız Alpar Bale Okulu'nda bale eğitimine devam eden Alize, Royal Academy sınavlarına girerek iyi dereceler kazandı, senelerce AKM'de düzenlenen resitalerde dans etti. Böylece senelerce müziği bedenıyla harmanlayıp insanlara dans şöleni sunmayı da tatmış oldu.

Başarılı geçen lise hayatının son senesinde Türkiye'de sınavla hazırlanırken; fen bölümünde okuyan bir öğrenci olmasına rağmen Fransa'ya Müzik Üniversitesi için başvurdu ve Toulouse'daki "Le Mirail" Üniversitesi'nden kabulü geldi ama yurtdışına okumaya gidemedi.

Kadir Has Üniversitesinde endüstri mühendisliği okurken, müziği eş zamanlı olarak devam ettirmeye karar verdi. 1 yıl Semiha Berksoy Opera Vakfı'nda şan eğitimi gördü.

Opera Vakfının Muammer Karaca Tiyatrosu'nda düzenlediği resitalde, ilk defa solo performans sergileme şansı oldu. Sahneye çıktığı an yaşadığı mutluluk her şeyin önüne geçmeye başladı. TRT Gençlik korosunda bir süre yer aldı, MIAM'dan operacılarla çalışarak şan eğitimine katkıda bulundu.

Mühendislik kariyerini ilerletmek istese de; müzik her geçen gün büyüyen bir aşka dönüştü ve hayatını tamamen kaplamaya başladı. Alize, ünlü şarkıcı Tarkan ile tanışma ve ona kayıt ettiği "My heart will go on" yorumunu dinleme fırsatı bulduğunda, Tarkan'ın sesini çok beğenmesi ve "başarılı eğitim hayatına devam et ama bu güzel sesin de peşinden koşmayı ihmal etme" cümlesiyle doğru yolda olduğunu bir kez daha anlayarak çalışmalarına hız verdi.

Süheyla Yengi'den vokal dersleri alarak eğitimine devam eden Alize, 2016 yılında DMC etiketiyle "Korkmalısın" adlı bir single çalışması yayınlamakla tamamen müzik sektörüne geçti. Şu an özel organizasyonlarda, dünyanın önde gelen otellerinde Türkçe, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca şarkılardan oluşan repertuvarıyla, yabancı şarkılara olan hakimiyeti ve özel yorumuyla aranan bir ses sanatçısı oldu. Reklam sektöründe de jinglelerin vokallerini yapıyor.

Alize bu yazı yayımlandığında GNL etiketiyle ikinci projesini dinleyicilerle buluşturmuş olacak. Yeni projesinde, Saint-Joseph 2012 mezunlarından Esin Aydıngöz ile sözü, bestesi ve düzenlemesi Esin'e ait olan bir şarkıyı yorumluyor. Hedefi sahne çalışmalarına ağırlık vererek daha çok proje yapmak, sesi ve şarkılarıyla daha çok insana ulaşabilmek.

Ne dersiniz? Gurur duymakta haksız mıyım?

Ender Üstüngel '1983

Türk Müdür Başyardımcısı

İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi

Editörden De l'éditeur

 Ekin ERBAŞ

Saint-Joseph Lisesi hakkında ne biliyorsunuz? Fransız lisesi, Moda'da, köklü bir okul, disiplinli... Bunlar genel bilgilerden sadece bazıları. Fakat Saint-Joseph'te bulunduğum dört yıldan sonra buranın bir parçası olmanın bambaşka bir şey olduğunu söyleyebilirim.

Saint-Joseph sizi zorlar, hem de çok zorlar. Ama bazen de insanın biraz zorlanmaya ihtiyacı vardır. Hazırlık yılının bitiminde anladım ben bunu. Dil öğrenme konusunda çok sıkıntı yaşayan bir öğrenci olan bana bile Fransızca'yı sevdirdiler. Çok yorucuydu, hem de nasıl ama ben bu okulda sadece Fransızca'yı değil, kendimi tanımam gerektiğini de öğrendim. Ben kimdim ve ne istiyordum?

Hazırlık yılı biter bitmez sevdiğim şeyi yapmak istedim ve kendimi Kardelen kulübünde buldum. Sekreterlik, başkan yardımcılığı derken bu yıl başkan oldum ve şu anda durup geçmişime baktığımda tahmin edebileceğimden daha çok yol kat ettiğimi söyleyebilirim. Kardelen bana duygularımı dökme fırsatı verdi. Kimi gün canı yanan bir adamı yazdım kimi gün okulda yaptığım projeleri anlattım. Şimdiyse hayatımın yeni evresine adım atmadan önce bilmenizi istediklerim var.

Her gün yeni şeyler yaşıyoruz, öğreniyoruz. Bazen beklenmedik şeylerle karşılaşılıyor, çıkmaza sürüklendiğimiz hissine kapılıyoruz. Kimi zaman kaldırmabileceğimizden fazla yük yüklüyoruz omuzlarımıza, ruhumuza. Sorumluluklarımız artıyor, daha çok yoruluyoruz belki. Ama öğreniyoruz. Yaşamayı, daha iyi biri olmayı, elimizden geleni yapmayı öğreniyoruz. Saint-Joseph ise bu yolculukta kendi potansiyelimizi görüp geliştirmemize yardımcı olmaya çalışan önemli bir yol gösterici.

Que savez-vous de Saint-Joseph ? Un lycée français, Moda, une école bien établie, disciplinée... Ce ne sont que quelques-uns des traits généraux. Mais après quatre années passées à Saint-Joseph, je peux dire que faire partie de cette famille est tout autre.

Saint Joseph vous force mais parfois les gens ont besoin de quelques difficultés. Je l'ai comprise quand mon année de préparatoire a pris fin. Ils m'ont fait aimer le français malgré que je sois un élève ayant du mal à apprendre les langues. C'était très fatigant mais dans cette école, j'ai appris que je devais apprendre non seulement le français mais aussi moi-même. Qui j'étais et ce que je voulais ?

Dès la fin de l'année préparatoire, j'ai voulu faire ce que j'aime et je me suis retrouvé au club Kardelen. Secrétaire puis vice-présidente et je suis devenu présidente finalement cette année. Je peux dire aujourd'hui après avoir passé 4 années maintenant, que je me suis améliorée plus que je ne l'imaginais. Kardelen m'a donné l'occasion de partager mes sentiments. Parfois, j'écrivais l'histoire d'un homme blessé, et parfois, je présentais tout simplement les projets que je faisais à l'école. J'ai eu la chance de partager ce que je gardais en moi et cela avant d'entrer dans cette nouvelle phase qui s'ouvre dans ma vie.

Nous expérimentons de nouvelles choses chaque jour. Parfois, nous rencontrons des choses inattendues, nous sentons que nous sommes entraînés dans une impasse. Nous nous mettons plus de pression que ce que nous pouvons en soulever sur nos épaules, sur notre âme. Nos responsabilités augmentent, nous nous fatiguons plus. Mais nous apprenons. Nous apprenons à vivre, à faire de notre mieux. D'autre part, Saint Joseph est aussi un guide important pour nous aider à voir et à améliorer notre potentiel.

Yorulacağınız, yakınacağınız hatta bıyacağınız zamanlar elbette olacak. Ama unutmayın ki bu okulda sadece beş yıl okuyacaksınız. Hazırlık yılının sonsuza dek süreceğini düşünürken kendinizi okulun bitmesine aylar kala bulacaksınız. Şunu söyleyebilirim ki, en azından kendi adıma, mezun olduktan sonra ister istemez buraya dair bir şeyleri özleyeceğiz.

Saint-Joseph hayatınızdaki önemli durak noktalarından biri. Onu en iyi şekilde değerlendirmeye bakın. Kendinizi tanıyın, geliştirin. Sevdiğiniz şeyleri bulun ve onlara ulaşmak için okulun size sunduklarından yararlanın. Yorulacaksınız, bıyacaksınız. Belki de yalnız, güçsüz hissedeceksiniz kendinizi. Kimsenin sizi anlamadığı hissine kapılacaksınız. Umutsuzluğa kapılmayın. Unutmayın ki tüm insanlar aynı dille gülümser. Ne kadar farklı olursak olalım bir noktada hepimiz aynıyız. Hepimiz mutlu oluruz ama hepimiz ağlarız da. Günler geçer, yaşananların çoğunu unuturuz. Siz güzel anılar biriktirip ne olursa olsun ayağa kalkmaya bakın.

Ben bu okulda geçirdiğim yılları, edindiğim arkadaşları, iyi kötü geçirdiğim günleri kısacası beni ben yapan her şeyi sonsuza dek saklayacağım. Bu okulun her köşesinde biraz ben varım, biraz sen varsın, yani biraz biz varız. Bu, Saint-Joseph'in en önemli özelliği bence. O yüzden sevgili arkadaşlar, onun bir parçası olduğunuzu unutmayın ve ona iyi bakın. Hocalarım, sizlere ise bana her daim destek olduğunuz için teşekkür borçluyum. Saint-Joseph ailesine de bu yolda ellerinden gelen her şeyi yapmaya çalışıp bizim yanımızda oldukları için teşekkür ederim.

Bien sûr, il y aura des moments où vous vous fatiguerez ou même vous vous plaindrez. Mais rappelez-vous que vous étudiez seulement pendant cinq ans dans cette école. Vous vous retrouverez très vite à la fin de l'année, à la fin de vos études. Ne pensez pas que l'année préparatoire dure éternellement. Je peux dire que, du moins pour moi, après la fin de ces cinq années, nous aimerions encore rester pour ne pas sentir le manque de cette famille.

Saint-Joseph est l'une des escales, peut-être même la plus importants de votre vie. J'espère que vous prendrez conscience de cela et de la meilleure façon. Découvrez-vous, améliorez-vous. Trouvez ce que vous aimez et utilisez ce que l'école vous offre pour les avoir. Pendant ces cinq années et à certaines moments de votre vie, vous trouverez ceux qui vous ressemblent et ceux qui vous sont complètement différents. Vous vous fatiguerez. Peut-être que vous vous sentirez seul, faible. Vous aurez l'impression que personne ne vous comprend. Ne désespérez pas. N'oubliez pas que tout le monde sourit dans la même langue. Même si nous sommes différents, nous sommes tout autant mêmes. Nous sommes tous heureux mais nous pleurons aussi. Les jours passent et on oublie la plupart de ce qui s'est passé. Vous gardez des souvenirs et vous essayez toujours de vous lever.

Je garderai toujours en moi les années que j'ai passées dans cette école, les amis que j'ai trouvés ici, les jours que j'ai passés, les bons comme les mauvais, tout ce qui m'a fait. Dans tous les coins de cette école, il y a un peu de moi, un peu de vous et un peu de nous. Je pense que c'est la caractéristique la plus importante de Saint-Joseph. Alors, chers amis, souvenez-vous que vous avez aussi une partie de cette école en vous et prenez-en bien soin. Mes professeurs, merci de m'avoir toujours soutenu. Merci aussi à la famille Saint-Joseph d'avoir toujours essayé de faire tout son possible et d'être avec nous sur cette route.

Nietzsche ile Yürümek

John Kaag'ın 'Nietzsche ile Yürümek' kitabı, Nietzsche'nin neredeyse bütün eserlerini inceleyerek ve onun yaşadıklarından ve yazdıklarından yararlanarak. Alpler bölgesinde on yıl süren felsefi doğa yürüyüşüne çıkan Nietzsche'nin (birçok akademisyenin Nietzsche'nin dâhiliğe yükselişinin ve ardından deliliğe düşüşünün haritası olduğunu düşündüğü) ayak izlerini takip ederek aynı yerlerde bulunuşunu, aynı şekilde düşünmeye çalışmasını ve "kendini bulmasını" anlatmaktadır. Bu nedenle bu kitap için bir seyahatname ve otobiyografi diyebiliriz

 Murat Ata ÇAKMAK

John Kaag, New York Times Editörün Seçimi ve NPR 2016 yılının en iyi kitap ödülünü alan "Amerikan Felsefesi: Bir Aşk Hikâyesi" adlı kitabının yazarıdır. Yazıları The New York Times, Harper's Magazine, The Christian Science Monitor gibi birçok yerde yayımlanan yazarın 2018 yılında yayımlanan "Nietzsche ile Yürümek" kitabı, 'kendin olmak' temasını okuyucuya sunmakta ve yazarın Alpler'de 'kendini bulma' denemelerini konu almaktadır. Sadece bununla kalmayıp, Nietzsche'yi daha yakından tanıma ve eserlerini anlama şansı sunmakta, Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer, Ralph Waldo Emerson gibi değerli isimlerden de söz edilmektedir ve bu değerli isimlerin hayatlarının Nietzsche'nin hayatına etkileri de kaleme alınmıştır.

Nietzsche ile Yürümek: Kendin Olmak Üzerine iki felsefi seyahatten oluşan bir hikâyedir. İlk hikâye, John Kaag tarafından on dokuz yaşında, diğer hikâye on yedi yıl sonra farklı koşullarda yapılmış. Kaag, Nietzsche'nin dönüm noktası eserini yazdığı Sils-Maria'nın üzerindeki Nietzsche'nin entelektüel hayatının büyük bir kısmında evi olarak benimsediği İsviçre köyü ve İsviçre zirveleri için yola çıkmış. Yıllar boyunca dünyanın ne kadar sıkıcı bir yer olabileceğini fark edemeyen kahraman, orta yaş geçtikçe sorumluluk sahibi olmayı, "yetişkin" olmayı ve ne yazık ki beklentileri karşılamakta yetersiz bir hayata teslim olduğunu anlamıştır.

Yıllar boyu "Üstüninsan" (Übermensch) mesajının gayet açık olduğunu düşünen Kaag, orta yaşta gelmiş olmasıyla beraber bu değişimin mümkün olduğuna dair umuttan başka hiçbir şeyi kalmamıştır. Kaag'ın gençlik yıllarında, entelektüel yetisinin en verimli döneminde bütün insani ilişkilerini kesen ve neredeyse kendini öldüren Nietzsche'nin izinden giderken, ayağı kayabilir veya atlayabilirdi korkusuzca. On yedi yıl sonra, yetişkin olmanın mecbur kıldığı yeni radikal koşullar altında bu geziyi farklı bir bakış açısıyla insan durumunu gözden geçirerek gerçekleştirdiğini fark etmiştir çünkü bu sefer Nietzsche'nin peşinden gitme hevesiyle ayağının kayması veya atlaması durumunda, kaybedecek şeyleri olacaktır.

"Nietzsche ile Yürümek", yalnızca Nietzsche'nin ideallerinin değil, aynı zamanda yirmi birinci yüzyılda yaşam deneyiminin bireyler arasında nasıl bir ilişki kurduğu ile ilgili büyüleyici bir anlatıdır. "Nietzsche ile Yürümek", gönül rahatlığını yenmek, akıl ve çılgınlığı dengelemek ve elde olanların birbiriyle yüzleşmesidir. Kaag yürürken ister yalnız ister ailesiyle ancak her zaman Nietzsche ile kaymanın bile öğretici olabileceğini kabul eder. Tırmanma sürecinde ve istemsiz yanlış adımlarla, o kişinin "kendini olma" şansı vardır çünkü insanın ne kadar yukarı çıkarsa o kadar çok şeyi görebildiği doğrudur fakat aynı zamanda yükseklik seviyesi ne olursa olsun ufkun her zaman görebileceğimiz son nokta olduğu da doğrudur.

İllüstrasyon: dusunbil.com

Kitap, yürümek ve "kendi gibi olmak" konusunda yoğunlaşsa da bu konular "Ne kadar yüksek yeterince yüksektir? Neyi aramam gerekiyor? Bu zirveye tam olarak mı ulaştım? Bu zirveden memnun mu kalmam gerekiyor?" gibi daha korkutan sorulara evriliyor. Bizi korkutan sorular, bütün dikkatimizi hak eden ve doğru sorulardır. Kaag da bu düşünceye ve sorulara elinden geldiğince yapışmakta ve cevap aramaktadır. Nietzsche'nin deyimiyile, "Kendisi gibi olma" ile ilgili bir deneyim ve bir nevi yol gösterici olan bu kitabı "Kendisi gibi olma" şansını elde etmek isteyenlere yönelik aydınlatıcı bir hikâyat...

Bir Kaybolmanın Perde Arkası: Kaybolanın Hikâyesi

Cem Kertiş'in "Kaybolanın Hikâyesi" adlı kitabı bir çırpıda okunacak insan hayatı hikâyeleriyle dolu. Kitapta meyhanelerde sevgi arayanlar, mutsuz anneler ve onlara 'yabancı' olan çocuklar, umutsuz kahramanlar bulunuyor. Kısa öykülerden oluşan kitapta adeta bir roman oluşturabilecek katmanlı duygular yer almakta ve bu duyguların içsel sıçramaları ve melankolisi anlatılıyor. Manos Yayınları'nın bastığı 27 kısa ancak derin hikâyeden oluşan kitap 2018 yılında Gıda-İş Sendikası ve Manos Kitap tarafından Şair-Yazar Sennur Sezer'in anısına düzenlenen 'Sennur Sezer Emek-Direniş Öykü ve Şiir Ödülleri öykü dalında birincilik derecesine layık oldu.

 Murat Ata ÇAKMAK

Cem Kertiş, 1978 yılında İstanbul'da doğdu. ODTÜ felsefe bölümünü 2002 yılında bitirdi. Şu an özel bir kurumda felsefe öğretmenini olarak görev yapmaktadır.

Kitabı okurken okur kendini kitapla ilişkilendirmeye, aynı sorunlara odaklanma halindedir. Sürekli bir gönderme arama ve ders çıkarma umuduyla kitabın sonuna gelmektedir. Günlük yaşamımızdaki kaos ortamından dolayı ruhsal benzerliklerle karşılaşma olanağınız vardır. Öykülerde kahramanların ruhsal hallerini depresyon, bunaltı, melankoli, özellikle yalnızlık oluşturmaktadır. Belli belirsiz sevgi patlamaları olmasına karşın sevgi ve sevgisizlik her hikâyede farklı bir biçimde anlatılmış, bu durum anlatım biçimine de güç katmıştır. Kahramanlar, gerçekle düşü ayırt etmekte zorlanmakta, yüzleşme ve benliklerini kabul etme konusunda gelişmemişlerdir. Kitaba adını veren öykünün bu nedenle incelenmesi gerektiğine inanıyorum. Bu öyküyü incelerken André Green'in "Ölü Anne" ve Jean Paul Sartre'in "Varoluşçuluk" kavramlarından yardım alacağım.

Kahramanımız yürürken başlıyor hikâye. Elsiz bir kadına koyunların et yediğini söylemesiyle aldığı "Her şey değişir bayım." cevabı şu anki durumunun değişmesini istediğinden onu ilerlemeye zorluyor çünkü bir işareti yorumlamanın bütün sorumluluğu onundur.

Elsiz kadının uyuduktan sonra, elsiz kadının çocuğu olduğu ortaya çıkan elsiz bir çocuk yaklaşır. Annesinin kendisini bu sefer elleri ve gözleriyle tekrar doğurmasını ister çocuk kahramanımızdan. Burada "Ölü Anne" kavramı devreye girmektedir. Annenin bebeğe herhangi bir dış sebeple sevgisini verememesi durumunda bebek annenin ilgisini ve sevgisini tekrar kazanmak için bir çaba gösterir. Başaramazsa ilişkileri bozulmaya başlar ve bebeğin ruhsallığında bir boşluk oluşur. Hikayedeki "elsizlik" de bir 'bağlanamama' metaforudur. Annesini kaybetmek istemeyen çocuk ona tutunur, bu metaforla tutunamazlık sezdirilmiştir. Ardından kahramanımıza karanlık biri yaklaşıyor, ne yapsa etse de sesini duyuramıyor ve duyuramadığından varlığını sorguluyor. Descartes'ın 'cogito'suyla varoluşunu kanıtlamaya çalışıyor çünkü Descartes'ın 'cogito'su dışında her şey olasıdır ve olasıyı tanımlamak için gerçeği ele geçirmek gerekir. Bu sebeple var olduğunu tescil etmiş oluyor. 'Cogito' ile kendini kavrayan insan aynı zamanda başkalarını da bulmuş, kavramış oluyor; başkalarını kendi varoluş koşulu olarak görüyor. Cevap alamaması sonucu varoluşunu sorgulamasının sebebi de budur.

Ardından tekrar yürümeye koyuluyor kahramanımız, et yiyen koyunların annesi olduğunu söyleyen bir yaşlı bir kadınla karşılaşana dek.

Koyunların yediği köpeğin kocası olduğunu da ekliyor kadın. Sağlıksız sevgi, aslında acı, yüzünden mutsuz bir aile ortamını anlattığını düşünüyorum bu metaforun. Sevgisizlik çemberi sonucu çocukların nesneyle (anne ve baba) olan ilişkilerini zayıflamış olduğu ve çocukların (koyunların) "Ölü Anne" kavramındaki gibi bunu zayıflatan bir üçüncü şahıs, günah keçisi aradığını ve baba (köpek) olarak bulduğunu veya yarattığını, sonuç olarak bir ailenin parçalanışı koyunların sürü halinde değil dağınık olmasıyla ve annenin onları bir araya getirmeye çalışmasıyla anlatılıyor.

Son olarak sırtında ipince bir ayna taşıyan bir adam geliyor. Sessiz bir şekilde aynayı yere koyuyor ve kahramanımıza çeviriyor. Ayna metaforunu birkaç öyküsünde kullanır Cem Kertli. Anlatıcının hayali karakteriyle yüzleşmek için gördüğü kâbus/rüyalar üzerinden kendi kendine konuşup yüzleştiği nokta aynadır. Yüzleşmesi gereken hangi durumlar varsa ayna metaforuyla bireyin iç dünyasını bize yansıtır. Bireyin kendisiyle yüzleşmesi pek de kolay değildir. Aynı zamanda empatiye de demektir bu.

Hikâyede empatiyi "Çocuk, evet çocuğa yardım etmeli, o kadını bulmalıyım." diyerek ifade etmiştir. Hikâyenin son cümlesi olan "Düşünüyordum, ama ben yoktum" diyerek Descartes'ın 'cogito'sunu bu sefer toplumun eksikliğini yani toplumun empati kuramadığını, kendi yalnızlığı da olmak üzere ve yalnızlığın hüküm sürdüğü karanlık bir dünyayı anlatmak için farklı bir anlamda kullanmıştır.

Bu kısa hikâyeler boyutundan çok daha derin anlamlar taşımaktadır. 'Kaybolanın Hikayesi' öyküsü yalnızlık, doğmak, sevgisizlik, empati, var olmak gibi birçok konu üzerinde de düşündürüyor. İnsan kendi kendini kurar. Önceden kurulmuş, tamamlanmış, sona ermiş değildir. Bu kitap da bir insanın kendisiyle yüzleşmesini ve kendini kurma denemesini anlatıyor.

Damızlık Kızın Öyküsü Neden Feminist Bir Distopyadır?

İde GÜNGÖR

Damızlık Kızın Öyküsü, aslında günümüzde oldukça fazla görmekte olduğumuz distopya temalı dizilerden biri. Yakın gelecekte ABD'deki yönetimin din temelli bir grup tarafından ele geçirilmesi üzerinde değişen sistemi konu alan dizi, bir yandan günümüzdeki problemlerin gelebileceği ciddiyeti fark edilebilir bir biçimde izleyiciye sunması ile, bir yandan da kadının toplumdaki yerini vurgulayan feminist yapısıyla diğer distopyalardan daha dikkat çekmekte. Genellikle modern ve laik yapıların geleneksel yapıları takiben ortaya çıkışını görürüz ancak bu dizi bizi tam tersi ile karşılaştırmakta. Geriye dönüş sahneleri ile modern toplum yapısının geleneksel ve dini yapıya dönüşmesi dizinin gerçekçi ve endişe verici derecede gerçekte kısmı.

Yönetime yapılan darbeden sonra, kadınların çalışması yasaklanıyor, paralarına el konuluyor ve toplumda edindikleri yer ve güçleri ellerinden alınmaya başlanıyor. Zaten kadınların yüzyıllar boyunca zor koşullar sonucu elde ettikleri haklar ellerinden bir anda alınırken, toplum tarafından hiçbir tepki gösterilmiyor.

Doğum oranlarının düşüşü, yeni dünyanın en büyük problemi sayılmakta. Tüm çocuklara yönetim tarafından el konuluyor. Duygular, düşünceler kale alınmazken kadınların doğurganlıkları onları değerli kılan tek şey olarak yansıtılıyor.

Hamile kalıp doğum yapabilmek ise kadınlar için bir tercih değil, devlet için yapılan bir zorunlu görev haline geliyor. Doğurganlığı engelleyen her faktör ise suç olarak sayılmakta. Çocuk sahibi olabilmek, doğada kadına ait bir değer olmaktan çıkıp kadının erkekler ve toplum için nesil devam ettirme gerekliliği ile kullanılma işlevlerinden biri haline geliyor.

Bir bakıma, kadın toplumda sadece doğum yapabilen bir makine olarak görülüyor.

Toplumda erkek her zaman üstün ve saygın görülmekte. Kadınlar ise erkeklerin himayesi altında üçe ayrılıyor. Birinci sınıf, yüksek rütbeli sayılan erkeklerle evlenip, ev işlerine bakan kadınlar, mavi elbiseliler. Mavi, "Virgin Mary", yani Meryem'den geliyor. Bu kadınlar kısır oldukları halde saygın kocalarının güçleri altında rahat yaşama hakkı buluyorlar. Her ne kadar dışarı çıkma, belirli bir otorite sahibi olma özellikleri var gibi görüle bile aslında kocalarının himayeleri altındalar. İkinci sınıf olan hizmetçi, doğurma yaşını geçmiş ya da kısır olan kadınlar olan Marthalar, yeşil giyinmekte. Ve son sınıf olan kırmızı uzun elbise ve beyaz kapatanlar giyen damızlık kızlar. Damızlıkların görevi ise yüksek rütbeli erkeklere doğurganlıkları ile hizmet etmek ve bebek sahibi olamayan bu çiftlere itaat etmek.

Dizi oluşturduğu konsept altında günümüzdeki üstü örtülen ve dikkat çekmeyen konulara vurgu yapıyor. Aslında günümüzde gerçekten erkek baskınlığı olan toplumun, kadınlar üzerindeki baskısına dikkat çekiyor. Kadınların istekleri dışında girdikleri cinsel ilişkilerden, duygularını açık bir biçimde ifade edememelerine kadar yaşadıkları problemleri dile getirmeleri ve itiraz etmeleri de yasak olarak görülüyor.

Dizinin günümüzde yaşanan kadın hakları problemlerini açık bir şekilde yansıtması, verdiği toplumsal mesajlar ile kadınların değerini anlatması ve bu özellikleri dizinin göze çarpan, belirgin ve ana konusu olarak işlenmesi, distopya formunda olan dizinin kendi türündeki diğer dizilerden farklı olmasını ve feminist sıfatını taşıyabilmesini sağlıyor.

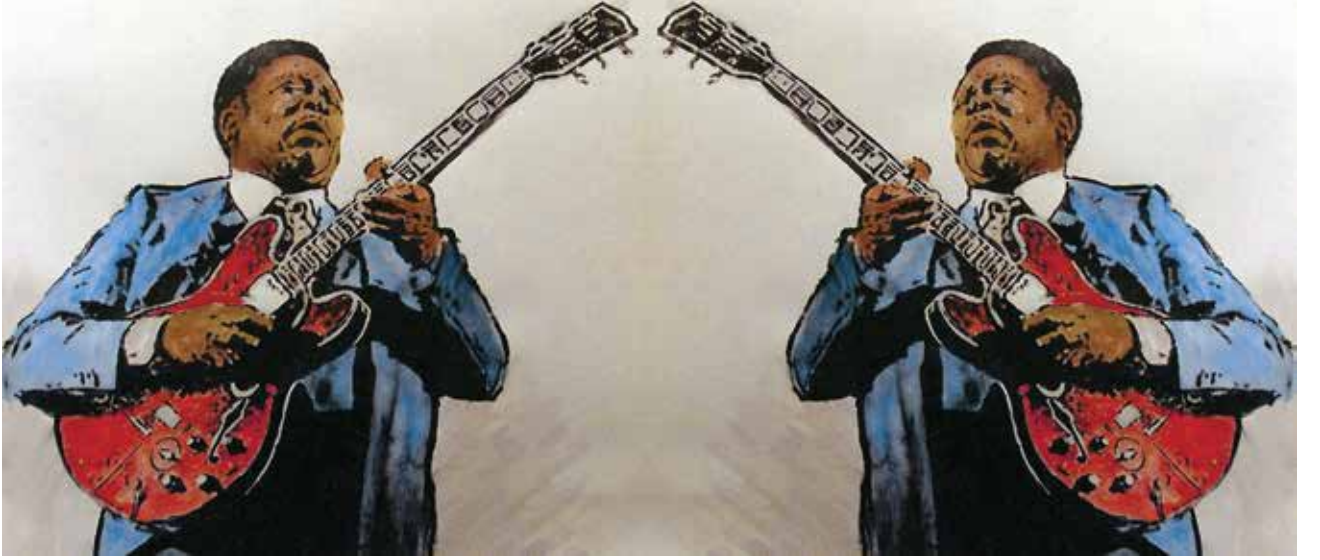

Müzik

B. B. King

 Hanzade DURMUŞOĞLU

İllüstrasyon: pixels.com

“Blues’un Kralı” olarak anılan B. B. King, “Chains and Things” şarkısında 1900’lerde siyahi insanlara yapılan haksızlıkları, çalıştıkları ağır koşulları, yaşam tarzlarını ele almıştır. İlk bölümde 1900’ler Amerika’sında yaşamını sürdüren sıradan bir siyahi adamın kafa ve düşünce yapısını betimlemiştir. Şarkıda sürekli karşılaştığımız “zincir” ve “tutsak eden zincir” kavramları metaforik olduğu kadar pekâlâ somut da olabilir. Büyük Buhran yaşandığında özellikle Amerika’da bu dönemi en zor atlatan toplum siyahiler olmuştur. Amerika’da hep var olmuş ve hâlâ var olan ırkçılık, siyahilerin sadece ten renkleri sebebiyle işlerinden çıkarılmalarına sebep olmuştur. İşten çıkarılmak yerine köle olmak zorunda bırakılan siyahilerin daha çok çalışabilmeleri için ise çeşitli maddeler verilmiş, göz göre göre yaşam süreleri kısaltılmış, ölüme sürüklenmişlerdir.

İkinci bölümde B. B. King, köle çalıştıran patronunun yanı sıra eşinden de bahsetmiştir.

İkinci bölümün sonunda siyahilerin o dönemlerde özgürlüklerine vurulan zincirler dışında özel hayatlarında da problemler yaşadıklarını, çektikleri acının sadece burada bitmediği görülür. Aynı zamanda “zincirler ve başka şeyler” kalıbını kullanmıştır, anlatılan konu kısıtlanmış özgürlükten fazlasıdır.

Üçüncü ve en uzun bölümde şarkıcının bahsettiği “başka şeyler”e şahit olunur. İşsizlik, kölelik, parasızlık gibi birçok sayıda maddi problemin yanı sıra büyük bir manevi eksiklik de yaşamaktadır siyahiler. B. B. King bu beyitte şimdi taşınıp gidebileceğinden fakat parası olmadığından, yürümek istemediğinden söz eder. Burada “yürümek istemek” kalıbından da birden fazla anlam çıkarılabilir. Şarkıcı, siyahiler artık bu bitmek bilmeyen döngüden kurtulmak, belki de hayatlarına son vermek istiyorlardır.

Peki bir ırkın bu hale gelmesinin asıl sebebi nedir? Neden hep siyahlar olmuştur acı çekenler? Bu kimin suçudur? Devlet ve insanlık sadece ten rengi sebebiyle böyle bir haksızlığa nasıl göz yummuştur?

Müzik

 Çeviri: Ekin TAŞAR

Chains and Things

O saçma rüyaların birinden uyandım bu sabah
Ah, görünüşe göre hiçbir şey yolunda gitmiyor
Bütün dünya tersine sanki
Ah, sıkıntı beni bağlayan bu zincirde sanırım
Kurtulamıyorum bu zincir ve benzerlerinden
.

İşe gittim bu sabah
Sanki kaybolmuş her şey
Katı yürekli, günahkar bir kadın
Ve köle gibi çalıştıran bir patronum var
Beni bağlayan zincirlerden kurtulamıyorum
Gevşemiyorlar bile, bu zincir ve benzerleri
.

Kötü şansa ve talihsizlikten bahsederken sen
Adımmışçasına tanıyorum ikisini de
Bütün ihtimaller bana karşı
Evet, bu oyunu kaybetmeye mahkumum
Kurtulamıyorum bu zincir ve benzerlerinden
Bir türlü gevşemiyorlar
Ah, gidecek bir yer olsa
Toplanır giderdim
Bir bilet alacak para
Ya da yürüyecek takatim yok
Beni bağlayan bu zincirlerden
Ah bu zincir ve benzerlerinden kurtulamıyorum

Woke up this morning
After another one of those crazy dreams
Oh, nothing is going right this morning
The whole world is wrong it seems
Oh, I guess it's the chain that binds me
I can't shake it loose, these chains and things
.

Got to work this morning
Seems like everything is lost
I got a cold-hearted, wrong-doing woman
And a slave-driving boss
I can't loosen these chains that bind me
Can't shake them loose, these chains and things
.

Well you talk about hard luck and trouble
Seems to be my middle name
All the odds are against me
Yes I can only play a losing game
Can't lose these chains and things
Just can't loose these chains and things
Oh I would pack up and leave today, people
But I ain't got nowhere to go
Ain't no money to buy a ticket
And I don't feel like walking anymore

These chains that bind me
Oh I can't lose these chains and things

Say it loud (I'm black and I'm proud)

Ah! Rezilsin!
Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Biraz daha! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Buraya bak!

Bazıları haset ve kötülük dolu olduğumuzu diğerleri ise
yerimizi bilmediğimizi söyler
Bense hak ettiğimizi alana kadar durmayacağım
diyorum
Azarlandık ve sömürüldük
Kötü davrandılar, emin ol arkamızdan konuşular
İki gözün bir çift ettiğini bildiğim kadar eminim
Dostum hak ettiğimizi almadan vazgeçemeyiz

Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Bir kez daha, siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!

Ellerim ve ayaklarımızla çalıştık hep
Hep başkasına
Ve şimdi kendimiz için istiyoruz
Başkası için ömrümüzü tüketmekten yorulduk!

Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!
Ah! Bağır! Siyahiyim ve bundan gurur duyuyorum!

Uh! Your bad self!
Say it loud! I'm black and I'm proud
Say it louder! I'm black and I'm proud
Look a-here!

Some people say we got a lot of malice, some say it's a
lotta nerve
But I say we won't quit movin' until we get what we deserve
We've been buked and we've been scorned
We've been treated bad, talked about as sure as you're
born
But just as sure as it take two eyes to make a pair, huh!
Brother we can't quit until we get our share

Say it loud, I'm black and I'm proud
Say it loud, I'm black and I'm proud
One more time, say it loud, I'm black and I'm proud, huh!

I've worked on jobs with my feet and my hands
But all the work I did was for the other man
And now we demands a chance to do things for
ourselves
We tired of beatin' our head against the wall
An' workin' for someone else

Say it loud! I'm black and I'm proud
Say it loud! I'm black and I'm proud
Say it loud! I'm black and I'm proud
Say it loud! I'm black and I'm proud, oh!

Tamirci ırağı

Gönlüme bir ateş düştü yanar ha yanar yanar
Ümit gönlümün ekmeđi kumar ha kumar kumar
Elleri ak yumuk yumuk oğeli tırnakları nerelere gizlesin řu avucun nasırları
Otomobili tamire geldi dün bizim tamirhaneye
Görür görmez vurularak başladım ben sevmeye
Ayağında uzun etek dalga dalga saçları
Ustam seslendi uzaktan oğlum al takımları
Bir romanda okumuřtum buna benzer bir şeyi
Killi parlak kağıt kaplı pahalı bır kitaptı
Ne olmuş nasıl olmuşsa aşık olmuştu genç kız
Yine böyle bir durumda tamirci çırağına
Ustama dedim ki bugün giymeyim tulumları
Arkası puslu aynamda taradım saçlarımı
Gelecekti bugün geri arabayı almaya
O romandaki hayali belki gerçek yapmaya
Durdu zaman durdu dünya girdi içeri kapıdan
Öylece bakakaldım gözümü ayırmadan
Arabanın kapısını açtım açtım girsin içeri
Kalktı hilal kaşları sordu kim bu serseri
Çekti gitti arabayla eksozuna bođuldum
Gözümde tomurcuk yaşlar ağır ağır doğrudum
Ustam geldi sırtıma vurdu unut dedi romanları
İşçisin sen işçi kal giy dedi tulumları

A sparklet burned my heart
Hope is the only thing it's got
Her white hands, polished yet crooked nails
Where will she hide her hard palms?
She brought her car to the garage
It was love at first sight
Her long skirt, wavy hair
The boss asked me to bring the tools
I'd read about something like this on a book
Shiny pages it had, it was very expensive
Nobody knew how nobody knew why, she had fallen in love
With an errand boy from the garage, much like me
I pleaded with my boss, can I please not wear the overalls, just for the day?
Combed my hair, looking in the old pocket mirror
She was to come, get her car back
To realise the dream from the book
Time stopped when she walked in
I could only stare
Swung the car door open so that she could hop in
Her brows were raised when she asked pointing at me "who is this vagabond?"
She left and I stood with tears in my eyes
It was only then, my boss came up and said
Boy, you are a workman forget those dreams from the books, put on your uniform

Tamirci Çırağı

Müzik hayatımızın her yerinde...Okula gelirken, işe giderken, evde, arabada, otobüste...Tiyatroda, balede, nikâh ve düğünde...Canımız sıkıldığında ve hayatımızın çoğu anında müzikle iç içe yaşıyoruz. İnsanların müzik zevki topluluklara veya kişiden kişiye göre değişse de bazı müzik türleri nesiller boyu devam etmektedir. Bunların başında gelen türlerden biri de "rock" müziktir.

 Alim OYAL

1950'li yıllarda Batı'da gelişmeye başlayan ve özellikle 1960'lı yılların ortamında genç kesimin toplumsal direnişi gerçekleştirmek adına başvurduğu en işlevsel kaynak olarak değerlendirilir "Rock'n Roll". Rock müzik tarihinin başlangıcı Afrika'dan Amerika'ya zorla getirilen siyahi kölelerin halk müziği de sayılan "blues" ve caza dayandırılabilir. Toplumda mevcut olan birçok sosyal olguya-ırkçılığa, savaşa, işsizliğe, sınıf farkına ve cinsiyetçiliğe karşı protestoları içinde barındıran rock müzik; bu şekilde önemli bir görevi de üstlenmiştir. Özellikle Vietnam Savaşı'na karşı 60'lı yıllarda Hippiler ve öğrenci hareketleriyle ünlü olan bu müzik türü 70'li yıllara geldiğinde ise çevre ve doğanın tahribatına karşı fikirlerin birleştiği "anti-teknolojik" bir hal almıştır.

Chuck Berry ve Elvis Presley rock müziğini zirveye taşıyan isimlerdendir, daha sonraki dönemlerde grup mantığının yaygınlaşması ile de Beatles ve Rolling Stones gibi dünyaca ünlü gruplar rock müzik tarihine damgalarını vurmuşlardır. Dünya çapında yayıldıkça kendisini sürekli yenileyen rock müzik kendi alt dalları olarak hard rock, alternatif rock, punk rock, senfonik rock gibi türlere ayrılmıştır. Ülkemizde de "Anadolu Rock" adı ile anılan bu müzik türünün duayenlerinden biri Cem Karaca'dır. Tıpkı yurt dışındaki gibi Cem Karaca da şarkılarında siyasi görüşlerine yer vermiş ve bu yüzden ciddi sıkıntılar yaşamıştır. Lise yıllarında müziğe atılan sanatçı, ileri dönemlerde arkadaşları ile birlikte kurduğu "Apaşlar", "Kardaşlar", "Dervişan" ve " Moğollar" gruplarında besteci, söz yazarı ve solist olarak yer almıştır.

Parçalarıyla politik görüşünü git gide belli eden Cem Karaca, komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle 1980'de yargılanmış, yıllarca vatanına hasret kalarak Almanya'da yaşamak zorunda kalmıştır. Sınıf farkı üzerine yazdığı "Tamirci Çırağı" şarkısı ise, siyasi duruşunun ilk örneklerindedir. "Tamirci Çırağı" dönemin toplum gerçeklerini irdeleyen sözlere sahiptir. Hikâye tadında olan şarkıda zengin kız-fakir erkek ilişkisi; işçi ve emekçi sınıfın yaşadıkları ve onları temsil eden giysileri olan "işçi tulumu" üzerine odaklanılmıştır.

"Tamirci Çırağı" başlangıçta bir aşk şarkısı gibi görünse de işçilerin işçi olarak kaldığı, ojeli tırnaklar ile nasırlı ellerin asla kavuşmadığı gibi toplumsal gerçekleri acı bir şekilde göz önüne sermektedir.

Haykır

Müzik neden ortaya çıkmıştır? Bir tesadüf müdür? Şayet öyleyse dünyanın en isabetli tesadüfü olabilir. Fakat şu da bir gerçek ki insanlarda yıllardır tükenmeyen müzik yazma isteği bir rastlantı olamaz.

 Sarp Doruk EGEMEN

İllüstrasyon: richpowell.com

Bir sürü alt başlıklara, türlere ayrılan müzik bazen konuşmanın ya da yazmanın yetersiz kaldığı zamanlarda ikisini birleştiren bir anahtardır. Bu anahtarın bir parçasını oluşturan Blues ve Rock türleri deyim yerindeyse tam bir haykırıdır. Hakları konusunda yıllarca direnmelerine rağmen hâlâ daha bir sonuç alamayanlar, sonsuza kadar dillerde söylenecek eserler bırakarak dertlerini yüksek sesle söylemişlerdir, haykırmışlardır. "Say it out loud, I'm black and I'm proud" ("Haykır, zenciyim ve bununla gurur duyuyorum") cümlesiyle şarkıya başlayan James Brown daha ilk satırlarında o zamanki siyah-beyaz ırkçılığına başkaldırısını sanatıyla dile getirmiştir.

Kötü diye nitelendirildiklerini, başkaları için köle gibi çalıştırıldıklarını anlatan nakarat kısmında tekrar ve tekrar siyah olmaktan gurur duyduğunu bunu yüksek sesle dile getirmekten çekinmeyeceğinin altını çiziyor.

Hâlâ daha günümüzde bazı konularda ayrımcılığa uğrasalar da siyahi vatandaşlar, bu tutuma karşı müziğin de yardımıyla verdikleri savaşın sonucunda toplumda belirli bir yer kazanmış durumdadırlar. İşte bu müziğin gücüdür. Galiba bize de ayrımcılığa uğrayan diğer insanların da aynı başarıyı yakalamalarını ümit etmek düşer.

Özlü Sözleri Yorumlarsak...

"İnsanlara ne kadar muhtaç olursam, onlardan kaçmak ihtiyacım da o kadar artıyordu."

Sabahattin Ali

İnsana insan lazım. Kara kışta bir tas çorba, yazın sıcağında bir bardak soğuk su gibi evdeki ölüm sessizliğini delemek bir ses, gönüldeki yarayı saracak ilgi, vazgeçişlerde hayata döndürecek sevgi lazım. Çünkü hiçbir insan bir diğerinden daha az yoksun değil bu varlıklarla dolu dünyada. Birilerinin onu tamamlamasına muhtaç. Ama insana en çok da insan düşman. Bundandır ceplerinde acı acı şingirdayan anılarla yürümesi, hatta diğerlerinden kaçıp yolculuğunu tek başına sürdürmesi. Bilmese aldatılacağını, kullanılıp bir paçavra gibi kenara atılacağını tek başına yürümezdi elbet. Ama kulakları sağır olmuş artık bu şingirtidan, anıların ağırlığından kamburu çıkmış, süttten ağzı yanmış bin kere. Daha da gelmez bu oyunlara, ebedi yalnızlığı yeğler yeni darbelere.

Elif Su ELMACIOĞLU

**"Herkes ne diyecek!
Herkesten ne gördüm ki?
Bu, herkes dedikleri şey beni üzmemekten,
hayatımı manasız hale sokmaktan başka ne yaptı?"**

Sabahattin Ali

Sürekli frenliyoruz kendimizi. Peki ne için? Çizgileri bizim için çizilmiş yollarda sınırları taşımadan ilerleyebilmek için mi? Göze batmayalım, "normal" in dışına çıkmayalım, onlar aynı ise ben de farklı olmayayım, yoksa konuşurlar benim hakkımda, kötü düşüncüler benim üstüne. Kafamızda yankılanan cümleler bizi birer kuklaya dönüştürüyor. "Herkes" de iplerimizi çekerek tüm kontrolü eline alıyor. Aman "herkes" e ters düşmeyelim.

Bize yazılmış rollerle ve giydirdikleri kostümlerle senaristlerimize ve yönetmenlerimize oynuyoruz oyunumuza. Sahneye çıkmayı bile biz seçmedik. Yine de ertesi gün gazetelerde bizi yeren eleştirilerini okumak için güneş doğmadan kalkmayı göze alıyoruz.

İpek SARIBAŞ

**'Karıncalar birleşirse filleri yutar.'
Fakir Baykurt**

İnsanın tek başına sesini duyurması zordur. Yalnız mücadeleyle bir yere varılmasının tarihte örnekleri çok nadirdir. Fakat topluluklar bir çığ gibi yavaş ama kararlı bir şekilde bir araya geldiklerinde durdurulamazlar. Aynı paydada birleşen kişiler, en başta kendi sesini duyurmaya çalışanın fikrini istedikleri yüksek mecraya haykırabilirler. Ancak karıncaların derdi bir gün fil olabilmekse bu, anlamsız bir önermedir.

Efe Derin İZ

**"İnsanların düşünceleri öldürülemez."
Fakir Baykurt**

Düşünceler, insanların sahip olduğu en değerli şey... İnsanların bu dünyaya kattığı bütün şeyler bir zamanlar fikirdi. Fikirler gelişti, icraate geçti ve insanlığa iyi ya da kötü yönde etki etti. Tarihin gidişatını değiştirdi ve birçok yeni fikrin doğmasına vesile oldu. Düşünceler bir domino taşı gibi birbirini etkiledi ve çoğaldı. O kadar çoğaldı ki bir çığ oldu ve önünde kimse duramadı. Ona karşı çıkmaya çalışanlar veya hızına yetişemeyenler o çığın altında kaldı.

Batu GÖYER

**“İnsanlara ne kadar muhtaç olursam, onlardan kaçmak ihtiyacım da o kadar artıyordu.”
Sabahattin Ali**

Birine muhtaçsanız elinize incecik bir ip alın, o iple kurun bağınızı. Ucunu da bileğinize, belinize, boynunuza bağlamayın sakın. Beşer bu, her an adımlarını sizinkilerden farklı yöne çevirmeye meyilli. En ufak adımında keser bileğinizi, sıkır belinizi, boynunuzu. Farkında bile olmaz, hafifçe dönüp kaçamak bir bakış bile atmaz. Birini silmek ne kadar zorsa bir o kadar da kolaydır beşer için. Birine sırt yaslamak, uçurumun kenarında tek ayak üstünde durmaktır unutmayın. En hafif esintide dayanacak yer kalmaz, kalp atışınız hızlanır ve düşüncelerinizdeki pişmanlıklarla, yere nasıl çakılacağınıza dair belirsizliğin verdiği korkuyla, gözlerinizi kapatarak bırakırsınız kendinizi boşluğa ve beklersiniz yerle temas ettiğiniz o anda vücudunuzu saracak acıyı.

Doğa GÜRSOY

**“Karıncalar Birleşirse Filleri Yutar. “
Fakir Baykurt**

Filler karadaki en büyük hayvanlardır ve onları yere devirecek hayvan yoktur. Ne şans ki birlikte yaşamayı bilen küçük karıncalara yüz fil bile az gelir. Biz insanlar da yeryüzündeki en büyük hayvanlar değiliz ama sosyal canlılarız ve birlikte yaşamayı biliyoruz. Belki korkutucu savaşlar oldu, yıllar boyu ölümler, toplu katliamlar, soykırımlar gerçekleşti. Ama bugün, 150 bin yıl önce ortaya çıkmış bir türün istediğini gerçekleştirebilmesi, özveriyle çalışarak hedefine ulaşma gayretini göstermesi insanoğlunun yüceliğini gösterir. Günümüzde, dünya üzerinde kendini sorgulayan, dünyanın yuvarlak olduğunu bilen tek tür insandır. Çünkü biz aya gittik, biz çok filler yuttuk.

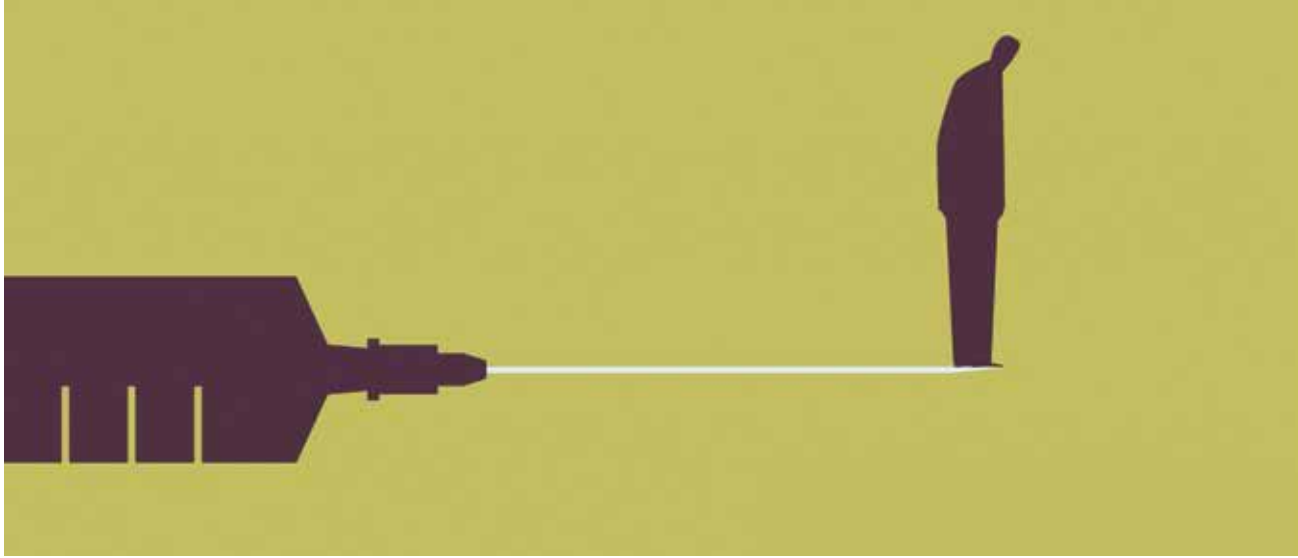
Can AYAS

Deneme

Ötanazi

Ötanazi tıp dünyasında önemli bir soru olmuştur uzun zamandır. Ötanazinin en dikkat çeken kısmı ise etik ilkelerle mantığın sınırlarını zorlamasıdır. Bu düşünce uzun yıllardan beri süregelen tartışmalara ve görüş ayrılıklarına sebep olmuştur.

 Ali Rıza SASANI

İnsanlığı içinden çıkılamayacak, çıkılsa bile üzüntü ve pişmanlıklar bırakacak bir olay olmuştur. Aynı zamanda, felsefi ve tıbbi bir sürü soruyu kendimize yöneltmeye sebep olmuştur. Bu nedenden dolayı, insanlığı bazı şeyleri sorgulatmaya ve karar vermeye itmiştir.

Ötanazi, günümüz dünyasında bazı ülkelerde meşrudur. Tabii bu meşrutiyetin ne kadar doğru olup olmadığı düşünülmektedir. Daha iyi inceleyebilmek için geçmişte ötanazi kavramına bakılmalıdır. Etimolojik olarak "Ötanazi" acısız ölüm demektir. Geçmişte düşünce dünyasında ilk olarak filozof, bilim insanı, hukukçu olan Francis Bacon'ın düşüncelerinde ortaya çıkmıştır. Hayatında önemli ölçüde araştırmayla ve bilimle ilgilenen filozofa göre bilim yaşamın merkezindedir. Önemli bir düşünür olan Francis Bacon'a göre bir hekimin faydası hastayı iyileştirmekten öte, ona huzurlu şekilde bir ölüm sağlayabilmesiyle mümkündür.

Buradan anlaşılacağı üzere ötanazinin temelinde ölüm, uğursuz bir sondan çok; yeni bir evreye giriş, başlangıç anlamına gelir. Ölüm kalıplaşmış halinden daha çok huzurlu, acısız ve mutlu ölüm gibi kavramlarla olumlu anlam taşımaktadır. Ölüm kavramı kişiden kişiye değişebileceği gibi, ölüm ile ilgili düşüncelerimiz ne olursa olsun, önümüzde bir gerçek vardır: ötanazinin sonu ölümdür.

Ölüm, ötanazinin kaçınılmaz sonucudur. Bir karar verilmiştir ve dönülebilmesi imkansızdır. Fakat ölümü ötanazi başlığında incelersek zihnimizdeki ölümden farklı sonuçlara çıkabilir, aynı zamanda çıkmayabilir. Ötanazi, bu kararı alan kişilerin ölüme bakış açısıdır.

Ötanazinin amacını anlayabilmek için ölümü anlamak gerekir başta. Yaşamı yaşam yapan neyse ölümü ölüm yapan değerler de vardır.

Yaşamla ölüm zıt olduğu kadar birbirini tamamlayan kavramlardır. Aslında tam olarak zıt olduklarını da diyemeyiz. Ölüm bir andır, yaşam bir süreç. Belki bir ihtimalle dünya üzerindeki yaşamdan sonra içinde bulunacağımız süreci zıt olarak farz edebiliriz. Biz insanoğlu kusursuz olmadığımız için bu iki kavramı zıt olarak kabul edebiliyoruz. Ölüm bir bitiştir ve bitişler insan oğlunu hüznendirir çoğunlukla. Ötanazi de hasta yakınlarının kararına bağlıdır. Yaşam süreci boyunca sizi en yakından tanıyan ve yaşam boyunca beraber olduğunuz, sevdiğiniz insanlar böyle bir düşüncede karar kılabilirler. Onların kararına bağlı olarak yaşamın size verdiği her türlü duyguyu barındıran birikimlerden uzaklaşacak ve başka bir boyuta geçeceksiniz. Sevdiklerinizin zihninde maddiyat ve maneviyat arasında yolculuk edeceksiniz.

Yaşamdan gelen birikimler ötanazi kararının önemli karar vericilerindendir. Özellikle burada konuşan sizi yakından tanıyan insanların sizin yaşamınız hakkındaki düşüncelerdir. Yaşamdaki maddi varlığınız ve manevi varlığınız burada ikilemlere sebep olabilir ve muhakemeler gerektirebilir. Bundan ötürü, önemli kararı verecek şahıslar için mühim vicdani sorumluklar doğabilir.

Anlayacağımız gibi, ötanazide kesin olan tek son vardır ve bu sonu gerçekten neyin doğru ve yanlış olduğunu tartmak gerekir. Unutulmamalı ki ötanaziye farklı bakış açıları yöneltmiştir. Burada her türlü değerleriyle birlikte bir hayat söz konusudur. Sonrasında verilen kararların vicdani sorumluluğu hatırlanmalıdır. Dolayısıyla koşullara bağlı olarak sağlıklı sonuçlar için derin bir beyin fırtınası mecburidir.

Özetlemek gerekirse, ötanazi yaşamı yaşam eden duyguları içinde barındırır ve bu duygular sonucunda bizim vicdanımızda önemli ve geri dönülemez sonuçlar doğurur. Bu nedenden dolayı, ötanazi hem sosyal hem de hukuksal olarak hep tartışılmıştır ve tartışılacaktır.

Taşyünü

Tüyleri siyaha çalan cılız bir ayı, yürüyordu karların içinden; kalın postunun altında gizlediği taşyünü bir tedirginlikle. İçi kesik pençesini, aralık ağzına götürmüştü; süzülen birkaç damla kanı yalıyordu. Çok susamıştı.

 Ece EROĞLU

Uzaklardan uğultu halinde gelen ayı kükremeleriyle, sallanıyordu, ince bir sicim parçasıyla sundurmadan sarkıtılmış geyik boynuzu. Boynuz, her sallanışında kendini fark ettirmeye çalışırcasına cama vuruyordu. Fakat sesi emiliyordu, taşyünü beyazlığın içinde.

Adam, gözlerini açtığı anda bembeyaz bir güne uyandı. Siyahtan beyaza geçiş... Uykuya dalma ve uykudan uyanma, renk monotonluğundan kurturabildiği tek anlardı. Siyaha çalan, keçeleşmiş, ince telli saçlarını beresine; ufak tefek vücudunu da kalın yün abasına saklayarak çıktı dışarıya. Mazgalı anımsatan çizgi çizgi olmuş ellerini, sinek kancalı kırmızı oltasına uzattı. 54 plakalı külüstür gelmişti bile çoktan. Beyaz arabanın içindeki diğer siyahlı adamların yanına geçti. Aralık kırmızimsı turuncu dudaklarına götürdüğü ellerine, sıcak bir nefes üfledi. Araba, zar zor bir saat kadar yol gittikten sonra, bir köprünün başında durdu.

Köprünün altından akan nehir bugün hiç olmadığı kadar hızlıydı. Ancak akıntı bile, suyun yüzeyini kaplayan bu kalın buz tabakasını kıramıyor, yer yer çatlaklar oluşturup geçiyordu. "Niye durduk?" dedi boğuk bir ses. Arabayı kullanan balıkçı arkasına döndü. Feri sönmüş gözleriyle diğer balıkçıları süzdü. "Bizim Tarihi Palu iyice eskidi artık. Baksanıza şuna, ayaklarından başlayan çatlaklar neredeyse kemerlerine kadar tırmanır hale geldi!" "Eee, geri mi döneceğiz?" "Yok ya, varsın köprü çatlamaya devam etsin biz geçeriz yine. Akıntı da nasibini alır, durulur belki biraz!" Önde oturan balıkçı kantağı yeniden çevirdi. Eski arabayla köprünün diğer tarafına geçtiler.

Keçeleşmiş saçlı balıkçı, arabaya bindiğinden beri tek bir lakırdı etmemişti. Diliyle damağını yaladı. Nedense kupkuru olmuştu. Yanındaki balıkçıyı dürttü. "Aga su testisini uzatıversene." "Su yok, sabret nehre gelene kadar." Çizgili avuç içine baktı, körpe tırnağıyla biraz eşti. Hafif bir kan sızdı çizgilerin içinden.

Ayı, pençesini yere bastı. Yanıyordu. Aldırmamaya çalışarak karların içinden aşağı yürüdü. Arkasından topak topak kan pıhtıları bırakıyordu.

Geyik boynuzu; sağ sola sallanıyordu huysuz bir şekilde, keçeleşmiş saçlı balıkçı evi terk ettiğinden beri.

Nehrin kıyısına inen balıkçılar buz tutmuş ırmağın üzerine çıktılar. Kol kola girdiler ve büzüşmüş mor ayaklarına geçirdikleri kalın postallarından güç alarak buzun üstünde tepinmeye başladılar. Titreyen dişlerinin arasından buruk bir türkü çığırdı biri, öteki beriki derken tüm balıkçılar bu türkünün ezgisine ayak uydurdular. Beyazlık, dağların doruklarında seyrelir gibi oldu; geyik boynuzunun huysuzluğu bir süreliğine de olsa dindi, kan pıhtıları irinin üzerine kabuk örttü, balıkçıların ayı kükremesini andıran boğuk sesiyle çatlaklar oluştu buz tabakasında.

Parlak göz akı balıkçı, çatlağın içine düğüm düğüm olmuş balık ağını, diğerleri de oltalarını attı. Beyazlık, dağların doruklarında yoğunlaşırken derin bir sessizlik yeniden kapladı her yanı.

Meşe ağaçlarından birinin soluna uzanıverdi siyah ayı. Akı bembeyaz gözleriyle nehirdeki balıkçıları seyre koyuldu, kamaşmış ağzında -hâlâ- kan tadı vardı.

Geyik boynuzu, camda çatlaklar oluşturmuştu şimdi. Yakında, taş evin yün perdelerinden de içeri girecek, evin hanımına ulaşacak; "Ana ana, bir felaket gelecek..." diyecekti. "Bir aile dostu için son ayın çıkmaz çarşambası geldi çattı!"

Ansızın kireçli saçlı balıkçı, sinek kancalı kırmızı oltasında bir kıpırdanma hissetti. Oltasına elini uzatınca avucu kıpkırmızı oldu. Pembe dilini çıkarıp yaladı. Oltasının boyası değil, kandı bu. Makarasını telaşla çevirdi. Suyun derinliklerinden bir büyük balık çıktı meydana. Henüz bir şey yakalayamamış diğer balıkçılara dönerek müjdeyi verdi. Sonra da kalın kollarının arasına aldığı balıkla nehir kıyısından yukarı çıktı, meşe ağaçlarından birinin sağına geçti. Yere serdiği balığa bir süre baktı öylece. Çizgi çizgi, mazgalın altında kalmış gibi görünen soğuk, iri gövdesi, ağzı da dahil olmak üzere siyah yosunlarla kaplıydı. Hafif aralık küçük ağzının kenarlarına, kırmızıya kaçan bir turunculuk kondurulmuştu. Yanakları genişti, etliydi. Balıkçı, bu balığı iyi tanıyordu. Dışarıdan bol etli görülen bu "kara siraz"ın, içinde sakladığı o naif, kılçıklı kişiliği de bilirdi. Fakat bu kara siraz, biraz farklıydı diğerlerinden. Nemli nemliydi gözleri, yaşları pınarlarında öylece tıkkı kalmıştı. Balıkçı; bıçağını çıkarıp siyah sert yosunları kesmeye çalıştı, balığı boydan boya kaplamış olan.

Geyik boynuzu hedefine ulaşacaktı galiba. Şimdi taş evin içine girebilmiş, beyaz yün perdelerden sıyrılmaya uğraşıyordu.

Nehrin akıntısı biraz şiddetlendi. Taş köprünün kemerlerini kamçılarcasına vurdu kendini sağa sola. Kireçli saçlı balıkçı, aşağıda kopan bütün bu tantanadan soyutlamıştı kendini. Bıçağıyla dikkatli bir şekilde kara sirazın çizgi çizgi derisini yüzerken kanlar süzüldü ellerine. Sanki önceden ölüme hazırlanmış gibiydi balık: sevdiği yosunlarla sıkıca sarmalanmış bir halde, hafif aralık kırmızı ağzı ve donuk gözleriyle.

Oltasının başındaki balıkçı, üzerinde durduğu buz katmanının altından akan azgın nehirle sallanırken, bir korku hücum etti kireçlenmiş yüreğine: 54 plakalı beyaz külüstür önceden biliyordu bugün başına gelecekleri, boşuna durdurmamıştı onları köprü başında.

Ağacın sağ tarafından gelen bir koku aldı siyah ayı. Kara sirazın derisi yüzülmüş, kanlar sızan gövdesini gördü. Temkinli adımlarla ondan tarafa doğru ilerlerken bir koca cüsse kalktı yerinden; kalın paltosuyla koşmaya başladı aşağı, nehrin kıyısına doğru. Kireçli saçlı balıkçının arkasından bir süre bakan siyah ayı, kara sirazı ağzına aldı. Buruk bir tadı vardı yanaklarının, gövdesinin ve bedenini çevreleyen siyah yosunların. Ağaçların arasına girerek uzaklaştı, siyah ayı. Iraklardan bir dişi geyik hırıltısı geldi. Belki de boynuzu, kireçli saçlı balıkçının sundurmasında asılı olan geyikti bu... Bulutsu gözlerini son bir defa kırptı, kara siraz; ak gözlü balıkçı kırmızılaşan suların içinde kaybolurken.

Hikâye

*O sadece güldü.
Aldığı kötü haberden sonra beyni artık çalışmıyordu.
Sadece güldü.*

 Pınar Ece ÖZGÜL

Aklındaki düşünceleri, anıları, duyguları hepsi karmakarışık, hangisinin ne olduğu artık belli değildi. Kızgınlık ve üzüntü duyguları baskın gelse bile onlar da bir ressamın her renkten sonra fırçasını temizlediği su gibi anlaşılmasın bir renk, allak bullak bir karışım haline gelmişti. Dünya onun etrafında dönüyordu. Her geçen saniye daha hızlı, daha şiddetli. Uzaklardan sesler geliyordu ama ne bir anlam ne de bir güven veriyorlardı. Işıklar yanıp sönüyor, farklı farklı, varlığını bile bilmediği renkler veriyorlardı. Artık nerede olduğunu, ne zaman olduğunu, kim olduğunu, ne olduğunu bilmiyordu. Hepsi lavabodaki su gibi, giderden akarak uzak, bilinmezlere gitmişti. Artık hiçbir şeye anlam veremiyordu. Bedeni sanki orada değilmiş gibi, ya da uzay boşluğunda uçuyormuş gibi hissediyordu. O da beyni gibi artık fonksiyonsuz hale gelmişti. Ne bir hareket ne bir his ne de bir hayat belirtisi gösterebiliyordu. Yanında birileri belirdi. Onlarla ilgili hiçbir şey çıkartamıyordu. Onlar sanki sadece bulanık lekelerdi. Onu kaldırdılar ve bir yere götürmeyi başladılar. Lekeler önce onunla, sonra birbiriyle konuştular. O, yine hiçbir şey anlamadı, bir şeyler söyleyip yardım istemeyi düşündü. Gülmekten yorulmuş olan ağzını açtı ve küçükte olsa bir ses vermeyi denedi ancak tüm çabalarına rağmen, bir nefesle sonuçlandı. Ağzını, hayal kırıklığıyla kapattı. Etrafına bakılmaya çalıştı, ama hiçbir şeyi ayırt edemiyordu, her şey bulanıktı, sanki ince belli bir çay bardağından bakıyormuş gibi şekiller alıyordu. Çaresizce bulanık lekelerin onu götürmelerine izin verdi ve gözlerini kapattı.

Kötü haberi alalı 5 sene oldu. Herkes haberi unutup, hayatına devam ediyordu. Niye haberi hâlâ taksınlar ki, o temiz ruhu hayattayken, uzaklardayken hiç özlememişlerdi, niye şimdi özlesinler ki? Öldükten sonra tek hatırlayan, özleyen, neredeyse her gün onun yanına giden bir tek o vardı. Ne annesi ne babası ne de kardeşleri. Hepsi o iyi insanı unuttular. O hariç. Her gün onunla olan anılarını, yaşadıklarını, hepsini film gibi gözünün önünden geçirdi. Onunla nasıl sesizce evden akşamın köründe kaçıp, evlerinin arkasındaki ormandaki gizli mekanlarına gidişleri, orada birlikte abur cubur yiyip sırlarını birbirilerine anlatışlarını, birlik olup, mahalledeki zorbalara eşek şakası yapmalarını... Onlar kardeşten daha yakın, ikizden daha çok bağıydılar birbirlerine. Onlar iki kişi değil, birlerdi. Sonra ailesi taşınmak zorunda kaldı. Buna rağmen, birbirileri ile her gün mektuplaşacaklarına söz vermişlerdi. Her şey yolunda gibi gözükürken, bir gün mektuplar gelmemeye ve ona gönderdiği mektuplar da geri dönmeye başladı. Ne yapacağını bilemedi. O zamanlar hala küçük olduğu için tek başına bir yere gidemezdi, onu arayamazdı. Çaresizce beklemek zorunda kaldı.

Seneler sonra, yetişkin olunca, yaptığı tüm işleri, tüm uğraşları hem onu aramak için hem de sokakta kalmamak için titizlikle seçerdi. Neredeyse tüm dünyayı gezdi onu bulmak için. Yıllarca aradıktan sonra, onu sonunda bulabildi. Fakat bir gün geç kalmıştı. Bir günün anlamını, değerini, bir günün nasıl bir fark yaratabileceğini o zaman anlamıştı. O sadece bir gün değil, 24 saat, 1440 dakika, 86400 saniye geç kalmıştı. 18.000 göz kırpması, 86400 nefes geç kalmıştı.

Onun cansız bedenine bakınca tanıyamıyordu onu. Hayat dolu yüzü, hep hareket durumunda olan vücudu artık bir taştan hareketsiz ve buzdan soğuktu. Hep gülümseyen ağız bir cetvel kadar düzdü. Sağlıklı cildi artık çimentodan farksızdı. Artık dünyada o temiz ruh yoktu. Tüm hayatını onu bulmak için feda ettiği amaç artık bir toz parçası kadar anlamsız hale gelmişti. Canından daha çok sevdiği bir kişi yoktu artık. Bir filmde söyledikleri gibi, "Ölü birisini sevemezsin, ancak onunla birlikte yaşanmış anılarını sevebilirsin". Onun yanında artık sadece anıları ve bir et yığını haline dönüşmüş canı arkadaşı kalmıştı.

Şimdi, aradan 5 yıl geçtikten sonra bile, hâlâ hayattaki yeni amacını bulamadı, hâlâ karanlık bir ormanın içinde kayıp bir çocuk gibiydi. Hayatın akışında kendisini kaybetmiş durumdaydı. Ne boğulabiliyor ne de yüzebiliyordu. Bir dalın, uzun, acımasız, adaletsiz nehir tarafından sürüklenmesi gibi, çaresizce büyük bir şelalenin gelmesini bekliyordu.

Bağırış çağırışın ardından kendini sokağa attı. Dışarı doğru ilk adımında kapı ardından ne kadar sert kapanırsa, geri döndüğünde açılması da o kadar güç olurdu. Bunu bilmesine rağmen çıkarken çarptı kapıyı. "Sinirlendirme beni," dedi emektar kapı. Uykulu tek gözünü aralamıştı. Çocukluğunu bilirdi neticesinde, kendinde onu azarlama hakkı görmesi tuhafına gitmedi. Duymazdan geldi.

Hafta sonu bu vakitlerde sokaklar boş olurdu. Az ilerideki incir ağacı da bu yüzden onu görünce şaşırı. "Hayırdır bu saatte?" diye sordu babacan bir tavırla. Oturup dertleşmeyi isterdi ama ayakları ileri taşıyordu onu akli arkada kalsa bile. Duramadı. Arkasından bağırdığını işitti: "Meyve alma gelirken," dedi ağaç. "Sonbahar bana daha gelmedi." Arkasını dönseydi, ağacın dallarındaki incirleri gösterdiğini görecekti.

Kafasının içindekiler sabahın soğuğuyla birleşince gözlerini buğulandırmıştı. Burnunu çekti. Çok sık hastalanmazdı ama bir haftadır iyice güçten düşürmüş, zayıflatmıştı onu grip.

İştahı yoktu. Uykusuzdu da. Geceleri, uyanacağı anı dert etmekten uykuya dalamadığından, gündüz yapması gerekenleri geç saatlere erteler olmuştu. "Gece kuşu olup çıktın," deyip muzırca güldü kolundaki saat. Onun sesini duymazdan gelmeye de alışmıştı ama kulağına gelen bu gülüşe dayanamadı bu sefer, o da güldü.

Karşıdan karşıya geçti, ardından iki binanın arasındaki o genişçe boşluğa girdi. Önceden gözü kapalı yürürdü bu yolda. Ayağı, kırık kaldırım taşlarına, çukurlara takılıp düşecek diye endişelenmezdi bile. Ona bir şey olmayacakmış gibi gelirdi. Ölmeyecekmiş, ölse de kıyısından köşesinden şu eşyalardan birine tutunup hayatı seyretmeye devam edecekmiş gibi... Şimdiyse gözünü dört açıyordu hasta haliyle, düşmeyeyim, diye.

Bunları düşünmek yorucuydu. Yalnızca bir süre için duymamayı, kendini yeniden, eskiden olduğu gibi daha anlamlı hale getirebilmeyi istedi kendi gözünde.

Her hücreyi yüzlerce yıllık kalıttan ibaretti ve bunca zaman kendinden kopamayışı, kalıtıma duyduğu saygıydandı. Evrenin merkezini kendinden çıkarınca değişen bir şeyin olmayacağı düşüncesi bu yüzden üzerdi onu.

Kaldırım taşlarının arasından boy vermiş bir gelincik güldü bu düşündüklerini duyunca. "Bu zamana kadar kendini bir şey sanmakla hata etmişsin zaten," dedi. "Evrenin zihin artıklarıyla beslediler seni, çer çöple yani."

Yanımdan geçerken üzerine bastı gelinciğin. Şimdi hastaydı. Boğazı acıyordu. Evrenin zihin artıkları bu sefer genzine kaçmıştı. Öksürerek dışarı atmak istedi ama bunca zaman boğazına dizilen kelimeler öksürse dudaklarına düşecekti. Göze alamadı. Yuttu. Yutkununca tuzlu suya dönüştü tüm kelimeler, okyanus tadı aldı. Midesi guruldadı.

Yol önünde uzuyordu. Sağa dönünce üst geçidi görüp sevindi, yüksekte olmak hep iyi gelirdi. Merdivenleri çıkarken adımları iyice ağırlaştı. Hâlâ hastaydı, kuvveti kalmamıştı. Yine de sonuna kadar çıktı, hatta geçidin ortasına kadar da yürüdü. O zaman gördü: Geçidin diğer tarafında okyanus vardı, mevsim yazdı ve hava kararmıştı. Kulağına, cızırtılı bir eski zaman şarkısının içini titreten ezgisi ulaştı. Tam adım atacaktı ki, "Gitme," dedi az önce ezdiği gelincik. Cevap vermedi. "Gitme," dedi gelincik tekrar. "Seni bekliyorlar."

"Orada da benden bir şeyler var," diye mırıldandı. Çenesiyle karşıdaki karanlığı işaret etmişti. Gelincik bir şey söylemedi ama okyanus tarafından başka bir ses yükseldi. "Yeni mi aklına geldi senden olan o şeyler," diye homurdandı ses. Utandı. Geri mi dönseydi?

Tam o sırada kafasının üzerine bir şey düşünce korkuyla geri çekildi. Kafasına çarpıp oradan yere düşen, sonra ayaklarının dibine kadar yuvarlanan bu şeyi görünce kaşlarını çatı. Eğildi, aldı yerden. Düştüğü için ezilmiş ama güzelim morumsu rengini koruyan incire aç gözlerle baktı. Yavaşça içini açınca, eline bal aktı. Ağzına götürdü meyveyi. Isırdı. Bal dudağının köşesinden çenesine doğru akarken tadı o kadar güzel gelmişti ki, bir an hastalığını bile unuttu.

Ama boğazı acıyordu. Yutamadı. Yutkunamamak onu meyvenin müthiş lezzetinden koparıp gerçeğe döndürünce ağzındaki tükürdü, meyveyi de yere attı. Parmağındaki balları zevkle yaladı ve adımını ileriye, okyanus tarafa doğru attı. Geride kalan ağacın iç çekişleri hastalık kokuyordu.

Affet Baba

Sabah ezanıyla birlikte başında desenli poşusu, ayağında dökümlü şalvarıyla çıktı evinden. “Ne iyi etmişmem de çıkmışem erkenden.” diye düşündü, ihtiyar. Gereksiz insan kalabalıklarından hoşlanmaz, “Ola da bir izdiham yaşanisan ne ola?” diye diye kemirirdi içini kurtlar.

 Ece EROĞLU

Elleri ceplerinde dalgın dalgın ilerledi, karşı evin altından geçen abarraya girdi. Abarranın içindeki sağlıklı sollu tezgahlarda renk renk, birbirinden şifalı sabunlar sıralanıyordu. Adımlarını yavaşlatan ihtiyar adam tutturdu yarım ağızla bir türkü:

“Yola çıktım Mardin’e
Düştüm senin derdine
Mevlam sabırlar versin
Yarini yitirene”

Yaşlı adam geçitten çıkınca, abarranın o kasvetli loşluğu, yerini aydınlığa bıraktı. Güneş ışınları çıplak kollarını gıdıkladı, biçimsiz çenesini çevreleyen çökük avurtlarının iki tarafına kondu gamzeleri andırırçasına. Adam dümdüz yürüdü ve hafif eğimli bir yokuşu çıkmaya başladı. Hemen sol tarafında, etrafına inşaat iskeleleri kurulmuş bir bina gördü. Binanın giriş kapısının üzerinde bir tabela vardı. Birdenbire ihtiyar adam ürperdiğini hissetti. Anıları depreşti. Cumhuriyet İlköğretim Okulu... Öyle demişti babası, bir akşamüzeri işten eve döndüğünde. Oturtmuştu dizlerine oğlunu, “Oğlum Selim,” demişti saçlarını okşayarak “Bugün Cumhuriyet İlköğretim İlkokulu’na kaydettirmezsem seni. Bondon gayri bineysan belediye otobozuna, gideysan mektebe. Ah Selim, evladım... Oku da büyük adam ol. Sansahan heç kahma, almaya karar!” Yaşlar doldu Selim’in küçük kırmızı gözlerine “Ulen Selim, dinlemisen baba öğüdü? Ne hersiz bir evlatmışsan, birakisan okulu?” Restore edilmekte olan okul binasını arkasında bırakarak dar bir sokağa saptı.

“Estel Midyat arası
Sevdan başım belası
Senin baygın gözlerin
Merhem yürek yarası

Sokağın köşesinde bir bakırcı dükkânı vardı, bu dükkândan yayılan çekicin bakırı dövme sesi tüm sokağı inletiyor, evlerin camlarını titretiyordu. Ağarmış başı önündeki bakır işine eğilmiş, zarif hareketlerle biçimlendiriyordu sıcak bakırı. İçti cız etti Selim’in o sıcak bakıra dokunmuşçasına. Ortaokul yıllarındayken bakır işçiliğine öyle imrenmişti ki okulu asıp ustanın yanında çalışmaya başlamıştı. Durumu anlaması uzun sürmemişti babasının ancak razı olmuştu adamcağız, çaresiz. Madem oğlu olacaktı bakır ustası, işi mutfağında öğrenseydi bari. Asabi, hırslı adamdı bakır ustası; bağırır çağırır söverdi bakırı bir türlü işlemeyi becermeyen kalın kafalı çırağına. Selim kaldıramamıştı baskıyı, ayrılmıştı işten. Yerin dibine girmişti babası utancından, serserinin biri olup çıkmıştı aptal oğlu. Acıdan, hüzünden kahrola kahrola yataklara düşmüş, bir bahar günü ayrılmıştı aralarından sessize. Kendi iç denizinde kaybolmuş düşünceli Selim, önüne bakmadan yürürken, üzerine yüklenmiş ağırlığın altında zar zor hareket eden titrek bacaklı bir eşekle burun buruna geldi. Eşegin badem gözleri büyüdü ürpertiyle, geriledi birkaç adım. Heybesindeki tahta kalasları sallaya sallaya ağır aksak yol aldı. Selim de ilerledi ardından. Dökülüverdi ağızından türkünün son dörtlüğü:

“Estel yolun yarısı
Yandı başım arası
Bana gurbet gezdirir
Kırk bin başlık parası”

Sokağın köşesinde bir bakırcı dükkânı vardı, bu dükkândan yayılan çekicinin bakır dövmesi sesi tüm sokağı inliyor, evlerin camlarını titretiyordu. Ağarmış başı önündeki bakır işine eğilmiş, zarif hareketlerle biçimlendiriyordu sıcak bakır. İçti cız etti Selim'in o sıcak bakıra dokunmuşçasına. Ortaokul yıllarındayken bakır işçiliğine öyle imrenmişti ki okulu asıp ustanın yanında çalışmaya başlamıştı. Durumu anlaması uzun sürmemişti babasının ancak razı olmuştu adamcağız, çaresiz. Madem oğlu olacaktı bakır ustası, işi mutfağında öğrenseydi bari. Asabi, hırslı adamdı bakır ustası; bağırır çağırır söverdi bakır bir türlü işlemeyi becermeyen kalın kafalı çirağına. Selim kaldıramamıştı baskıyı, ayrılmıştı işten. Yerini dibine girmişti babası utancından, serserinin biri olup çıkmıştı aptal oğlu. Acıdan, hüzünden kahrola kahrola yataklara düşmüş, bir bahar günü ayrılmıştı aralarından sessize. Kendi iç denizinde kaybolmuş düşünceli Selim, önüne bakmadan yürürken, üzerine yüklenmiş ağırlığın altında zar zor hareket eden titrek bacaklı bir eşekle burun buruna geldi. Eşek badem gözleri büyüdü ürpertiyle, geriledi birkaç adım. Heybesindeki tahta kalasları sallaya sallaya ağır aksak yol aldı. Selim de ilerledi ardından. Dökülürdü ağzından türkünün son dördlüğü:

“Estel yolun yarısı
Yandı başım arası
Bana gurbet gezdirir
Kırk bin başlık parası”

Eşek, kapısı çeşitli işlemlerle süslü bir medresenin önünde duraksadı. Selim eşeğin yanından usulca geçti ve iki katlı medresenin avlusuna girdi. Açıklık alanın ortasında, bir kanalla birbirlerine bağlanmış üç farklı büyüklükte havuzu olan bir çeşme bulunmaktaydı. Bu çeşmeden çıkan su doğumdu, koşturan bir çocuk gibi şırıl şırıl akıyor, gençliğin kıpır kıpır havuzuna dökülüyordu. Ardından duruluyor, orta yaşın ister istemez dayattığı o ağırbaşlılığa kapılıyor, olgunlaşıyordu. Sonrasındaysa geniş kanal inceliyor, suyun akışı canlılığını yitiriyordu. Bitiminde en büyük ve en sonuncu, kaçınılmaz sonu temsil eden havuzda veriyordu soluğu. Bu havuz mahşerdi herkesin nasibini alacağı, huzurlu uykusuydu hayatını dolu dolu yaşamış kimselerin yahut kurtuluşuydu hayattan el ayağını çekmiş çaresizlerin Selim gibi.

Bir damla düştü havuzun üzerine yukarıdan, pişmanlık dolu. Bir mırıltı yankılandı ıssız medresenin duvarlarında: “Affet baba.”

Ay ve Güneş

Öğle güneşinin yakıcı sıcağı etrafa hakimken, Dolunay kabilesinin yaşam kaynağı olan gölet esen yellerle birlikte hafifçe titreşti, kısa bir süre ardından küçük parıltılar yerini bir kez daha berrak gökyüzünün yansımasına bıraktı.

 Beren AHU

Göl kenarındaki bir çadırdan tiz çığlıklar yükseldi. Çadır önündeki kalabalık daha da artarken yaşlı bir adam göle eğilerek ahşap şişesine su doldurdu, ardından ufak adımlarla çadıra ilerledi. Kabile üyeleri adama saygıyla selam verip yolundan çekilerek çadıra girmesini sağladılar. Adam içeri girince kalabalık sessizleşti, haykırışlar ise şiddetini arttırdı. Ay Tanrı'nın elçisi olma yüceliğine ulaştığı düşünülen bu bilge, haykıran kadına doğru ilerledi ve kızıl boyalarla örtülü kara yüzünü kadının karnına çevirdi. Kadın ıkındı ve bir kez daha acıyla haykırdı. Kısa süreli sükunetin ardından Tanrı'nın elçisi gözlerini kapadı ve çadırı bir bebeğin ilk ağlayışının tiz sesi doldurdu. Adam, nefes nefese kalan anneye şişesinden su verdi. Çocuğu kucığına aldı, beyaz saçlarını ve henüz kızıl renkteki bedenini inceledi. Çok farklıydı, bir insandan çok daha beyazdı. Kara ten, kara saç ve kara gözlere sahip olması gereken bu çocuğu titreyerek havaya kaldırdı ve kuru dudaklarını araladı. "Dolunay'ın çocuğuna ve onu bize bağışlayan bu kadına dua ediniz."

Aynı günün akşamı hilal tepede yükselirken, Dolunay kabilesinin çok uzağında, Güneş kabilesine ait kurak topraklara telaşlı bir koşuşturma hakimdi. Bir kadının acılı haykırışları sessizliği bozarken kabile halkı çevresinde çoktan toplanmaya başlamıştı. Yaşlı bir kadın kalabalığı yarararak kadına ulaştı. Çıplak ayaklarını yere sürterek toprak zeminde yatan kadına doğru eğildi ve bir şeyler fısıldadı. Sağ elini beline bağladığı tılsımdan ayırmayarak dizinden destek aldı ve yerinden doğruldu. Genç kadın bir kez daha ıkındı, soluk soluğa kaldı. Ardından dünyaya gelen bebeğin tiz sesi boş arazide yankılandı, kabilenin meraklı bakışları bebek üstüne sabitlendi.

Yaşlı bilge, çocuğu kucığına alırken beyaz saçlarını ve henüz kızıl renkteki bedenini inceledi. Çok farklıydı bu çocuk insanlığın geri kalanından.

Ne kara bir tene ne kara saça ne de kara gözlere sahipti. Güneş Tanrı'nın elçisi bilge kadın, elini belindeki tılsımdan çekerek dudaklarına götürdü ve iki parmağını ıslattı. Kolları arasında sanki gizlercesine tuttuğu çocuğun alnına parmaklarını dokundururken titredi ve nemli dudaklarını araladı. "Şeytanın çocuğunu bize getiren bu cadıyı yakın."

Aradan yıllar geçti, Tanrı'nın çocuğu ve Şeytan'ın çocuğu çok farklı şekilde büyüdüler. Dolunay kabilesi için bir mucizeydi çocuk. Kutsal ay kadar beyaz, yıldızlar kadar parlak, deniz kadar berraktı. Ay Tanrı'nın bir mucizesiydi o. Kızılımsı gözleri bile ilahi bir canlı olduğunu anlamaya yeterdi. Bütün kabile kız çocuğunun tek sözüne bakar oldu. En ufak isteği bile onlar için bir emirden farksızdı ve bu sadakatlerinin kaynağında korku, endişe gibi hiçbir olumsuz duygu bulunmamaktaydı. Oysa ki çocuğun kabile halkından hiçbir farkı yoktu.

Öte yandan çok uzaklardaki Güneş kabilesi için bir lanetti çocuk. Güneş Tanrı'yı, geceleri örten ay kadar beyazdı. Kızılımsı gözleri şeytanı çağırıyordu bilge kadına ve kabileye. Şeytanın gözlerine sahipti çocuk, kabileden tek bir kişinin bile görmediği şeytanla aynı gözlerin sahibiydi. Çocuğu doğuran kadın bir araçtı, şeytana hizmet etmiş olmalıydı ki o seçilmişti çocuk için.

Çadırların çevrelediği meydanda canlı bir şekilde, küle dönüşünceye dek yakıldı. Kabile çocuğa dokunmaya çekindi, bilge kadın şeytanın lanetinden korktu, endişelendi ve çocuğu yaşattı. Çocuk kabilenin diğer insanlarından aşağı görüldü, her fırsatta eziyet edildi ancak asla öldürülmedi. Ona besledikleri duygular korku ve nefretten ibaretti. Oysa ki çocuğun kabile halkından hiçbir farkı yoktu. Tanrı'nın çocuğu da Şeytanın çocuğu da birbiriyle aynıydı.

Belirsizlikteki Kadın

İnsanlar, yığınlarla otobüslere doluyor, yer bulabilmek için kapışıyorlardı. Kadın da bir yer zar zor buldu. Bugün normal günlere göre daha erken binmişti o yüzden simalar tanıdık değildi: çok sevdiği yaşlı teyze ya da kirli sakallı adam yoktu. Bir zamandan sonra sıkılıp etrafı incelemeye başladı. Otobüsün buğulanmış camları, rahatsız koltukları, motorun gürültülü sesi bunların hiçbiri ona yabancı değildi.

Aslı ÖZER

Böyle etrafa göz gezdirirken sol çaprazında oturan yaşlı dedeyi fark etti. Yanakları tombuldu, sakallarına saçlarına da olduğu gibi kır düşmüştü. Teni hafif yanmış, yeşil gözlerini öne çıkarmıştı. Sivri çenesi ve çıkmış elmacık kemiklerinden de gençliğinde çok gönül yakmış olduğunu söyleyebilirdik. Etrafa yargılayıcı ama bir andan da meraklı gözlerle bakan bu dede daha şimdiden kadını iki kere süzmüş, onun nasıl biri olduğuna dair kararlarını vermişti. İhtiyarın seyrek sağlıklı kafasına takılmış takke sayesinde de kadın birkaç tespitte bulunabilmişti. Her insanın toplumda bir rolü olduğuna kendini inandırmıştı, dedeninkini düşündü. Torunlarının tonton, dindar dedesi. Her bayram eli öpülüyor büyük ailesiyle mutlu mesut bir yaşam sürüyor.

Bir süre sonra dedenin insanı huzursuz eden bakışları önündeki gence geçti. On dokuz-yirmi yaşlarındaki bu delikanlı kadının aksine rahatsızlığını belirtmek için bakışlarını kaçırıyor, dedenin gözlerinin içine bakıyordu. Sırtında çantasıyla oturan bu öğrencini. Üstünde siyah bir deri ceket, orası burası yırtık bir pantolon vardı. Giyiminden ve tavırlarından gözü kör olduğu belliydi. İhtiyarın en çok dikkatini çekense doğal olarak yüzündeki dövmelerdi. Kadın da vücuda yapılan bu desenlere karşı çıkmasa da yüze yapılanların biraz abartı olduğunu düşünüyordu. Dedenin süzmesi devam ederken genç dayanamayıp sordu:

“Bir sorun mu var babalık?”

“Yok çocuğum ne sorunu olsun?”

“Süzüyorsun beni yarım saattir!”

“Sorun yok da evladım, ne yaptın yüzüne?”

Genç ona cevap vermedi. Dedenin gözlerine bakmayı bırakıp dışarıyı izlemeye başladı. Bu sırada kadın gencin rolünü düşündü: asi, isyankâr bir üniversiteli. Arada derslerden kaçıyor, arkadaşlarıyla takılıyor. Gençliğin tadını çıkarıyor. Ama hiç yoktan okuyor.

Dikkatini başka yerlere vermek isteyen kadının bu seferse gözlerine küçük bir kız ilişti. Annesinin özenle ördüğü saçları beline kadar uzanıyor, yüzündeki sevecen gülümseme onun bir dilenci olduğunu unutturuyordu. Kıyafetleri kirli ve ucuzdu elindeki peçetelerle dolu poşete bakıyor ne kadar daha satması gerektiğini hesaplıyordu. Bu sırada bir adam ona çarparak yanından geçti. Kız otobüs tıklım tıklım olmasa kesin düşerdi ama onun yerine yanındaki adama yapıştı. Ona çarpan adam ona “pardon” dahi dememişti. Belki de adam pisliğin teki olduğundan böyle davranmıştı fakat kız, nedeninin onun görünüşü, fakirliği, ezikliği olduğunu düşündü. Belki sırf bu olay belki de biriktirdiklerinde dolaylı bir anda ağlamaya başladı. Kadın ona acıdı ama garip bir şekilde içinden ona yardım etmek gelmedi. Kız bir sonraki durakta indi. Peki ya bu masumun bir rolü var mıydı? Elbette vardı. En azından geçim için ya da belki de eğitimi için peçete satıyordu. Bir amacı vardı kızın, kadın gibi değildi...

Gözleri bu sefer başka bir kadını yakaladı. Alnından terler akıyor, hızlı hızlı nefes alıyordu. Elindeki poşetlerin ağır geldiği, yorulduğu besbelliydi. Ama kimse yer vermemek için onun kırmızı yüzüne bakmıyordu. Kadınsa hiçbirinizde mi anlayış yok edalarıyla etrafı yokluyordu. O bir anneydi, market alışverişinden dönüyordu. Kadın bir süre ilk duraktan beri oturduğu koltuktan bu anneyi izledi.

Tiştörtündeki ter izleri, poşetleri elden ele değiştirmesi... Annenin rolü ise apaçıktı o bir anneydi. Çalışkan, sabırlı, hayatın yorduğu bir ev kadını.

Anne de inince kadın bir an düşünceleriyle baş başa kalmış gibi hissetti. Küçük kıza niye yardım etmemiştii? Yeteri kadar parası vardı. Niye yorgunluktan bitap düşmüş kadına yer vermemiştii. Dede onu süzmüştü, yargılamıştı da o sanki bu insanları yargılamamıştı. Peki ya onun rolü? Toplumda bir görevi, bir amacı var mıydı bu kadının? Aniden kendini durdurdu, bunları düşünmeyecekti. Hayatının çoğunu bir belirsizlikte geçirmişti, gerisini de böyle geçirse ne çıkardı ki?

Longoz ve Işıklar

Köprüyü ayaklar altına alan balkonda çeşit çeşit mezelerle masa yine kurulmuştu. Daha doğmamış güneşin karanlığında, mürdüm renginden yavaş yavaş açılmaya başlayacak olan gök, yer yer kızılığa bürünmüştü. Bardaklar doldu boşaldı, konu konuyu açtı...

 Sude Âlâ ASLAN

Birden çalmaya başladı şarkıları, gülüşerek söylemiş arada kafalarının bulanıklığıyla nakaratı karıştırmışlardı.

Bir süre sonra nereden geldiği anlaşılmayan şarkı kulakları sağır edercesine tırmalamaya ve o esnada güneş batmaya başlamıştı. Oturdıkları balkonun berisi yok olmuş, deniz kabarıp tüm balıklar karaya vurmuştu. Ses giderek arttı sanki tanrının sirenleriydi duydukları, korkarak reddedilen sonun habercisiydi. Onu kaybediyordu, gittikçe silikleşen görüntüsü göğün böğründen çıkan en acılı iniltiyle tamamen yok oldu.

Kan ter içinde gördüğü kabusundan kendini uyandıran alarmı durdurdu. Saate bakmaya yeltendiğinde yaklaşık on dakikadır telefonun kendini yırtarcasına öttüğünü anladı. Elini yüzünü yıkadı. Kahvesini hazırlayıp balkona geçti. Dün buzdolabına kaldırmayı unuttuğu makaronlar bayatlamış lastik gibi olmuşlardı. Hepsini çöpe döktü. Dolaptan iki üç tane Selanik gevreği çıkardı. Cezvenin altını yüksekte açıp oturma odasından yün şalını aldıktan sonra az kalsın taşacak kahvesini son anda kupaya boşalttı. Mevsimin etkileyici turuncusu, rüzgârı da beraberinde getirdiğinden dışarıda bıraktığı kahvesini tekrar ısıtmak zorunda kalmıştı. Balkona geçtiğinde yer yer kızılığıyla nefes kesen alacakaranlığı görünce bir anlığına da olsa görmüş olduğu kâbusu anımsayarak tebessüm etti lakin hemen sonra kendisinden nefret ederek akıttı yaşlarını.

Yanaklarını yakarcasına süzülen anılar aradan bir iki saat geçtikten sonra onu yerinden kaldırmış ve kendilerini tekrar yaşatma çabasına girişmişlerdi. Evden çıkarken kalemiyle defterini attı çantasına. Hissedilenlerin ruha bu kadar ağır geldiği zamanlarda işe yarar tek şey yazmaktı.

Yeniden yaratmak-yaşamak- için artık sonlandırması gerekiyordu...

Tam da işe gidiş saatinde çıktığından zaten uzak olan yol daha da sürmüştü lakin kasımın nihayetinde sonbaharı hissettiren ambiyansında yağan ilk yağmur, geçen yıldan beri dinlemek için gerekli atmosferin oluşmasını beklediği şarkıya ortam hazırlamıştı. Arabasının sunroofunun üzerindeki siyah güneşliği kaldırdı. Kafasının üzerindeki cama sertçe düşen damlalar eşliğinde şarkıyı defaatle dinledi. Anayoldan çıkıp şehirden uzaklaşmaya yaklaşınca yol artık ona aitti. Dur kalk yapmanın bıkkınlığıyla son hızla devam ederken iliklerinde hissettiği süratle, özgürlüğü ne kadar da özlediğini hatırladı.

Arabasını dışı ahşaptan yapılmış baraka vari restoranın yakınına park etti. İndiğinde onu toprağın en güzel kokusu, çiseleyen yağmurla karşılaşmıştı. Derin bir nefes aldı ve içeriye girdi.

“Hoş geldiniz, geçin içeri üşümeyin!” dedi güler yüzlü, kafasına mavi bir yazma takmış tombul yaşlı kadın. Hemencecik sıcak bir çay ikram etti müşterisine. İçerisi bomboştu. Çayını içerken içerinin yıllardır hiç değişmemiş olduğunu düşündü. Sırf geçen yıl şömineyi daha estetik hale getirmek için boyamışlar üzerine de birkaç tane kar küresi ve küçük antika eşyalar koyup çam ağacı ışıklarıyla süslemişlerdi.

Yaşlı kadın dışarıdan bir koşu getirdiği odunları yaktı, şöminenin ışıklarını açtı. Camlardan görünen ormanın yeşili, gri havayla daha da göz alıcı hâle gelmişti sanki. Böyle günlerde dünyayı gözlerine konulmuş bir filtreyle gördüğünü düşünür, kendini saatlerce manzarayı izlemekten alıkoymazdı.

Arada yaşlı kadınla sohbet etse de uzun süre oturduğu yerden tekrar hızlanan yağmuru izledi. "Bu mevsim böyle işte yavrum, kasvetli. Müşteri de gelmiyor tabii. Yaz olunca gör bak arka bahçe dolup taşıyor. Şehirde ne hayvan görüyor yavrucaklar ne de toprağa dokunuyor o yüzden aileler pikniğe çok gelir bizim buralara..." Yaşlı kadın, kendisini zoraki gülümsemesiyle onaylayan müşterisini daha fazla rahatsız etmek istemeyerek içeriye geçmişti. "Bir şey lazım olursa seslen kızım hemen gelirim. Semaveri az ötene koydum istersen doldurursun."

Birkaç dakikalığına kadıncağıza ayıp ettiğini düşündü. Yağmur neredeyse dinmişti. İçtiği çayın parasından çok daha fazlasını ödeyip restoranın hemen yanından başlayan patikaya doğru yürüdü. Camdan çam ağaçlarının hakimiyetinde baskın görünen koyu yeşil, ormana girdikçe yok olmuş etrafını sararıp solan yapraklar almıştı. Aldığı her nefesi ciğerlerinde bekleterek diyaframını hissediyor sonra yavaşta veriyordu. Dallarına tutunmaya çalışan kıpkırmızı yaprakların olduğu yere geldiğinde yağın yağmurla yumuşamış hava, trençkotunu çıkarttırdı. Kızıl ağaçların altına serip oturdu.

Vakit gelmişti, bütün alışkanlıklardan öteye artık yazmak istediklerini boşazında düğümleyen ayrılığa ve tüm vücudunu sarmalayan yalnızlığa veda etmeliydi. Ölçeklere sığdırılan zamanın iyileştirmeye yetemeyeceği bir ıstırapta yüreğindeki ama her gece midesindeki sancılarla kıvrılarak acı çekmekten tükenmişti.

Onun heyecanıyla su gibi başladığına ondan geriye kalanla bitirmek kolay olmuyordu lakin bu ağırlığın altından kurtulması ve en azından devam edebilmesi için yeni bir beyazlığın tanrısı olması gerekiyordu.

"Dönüşsüz seferlerle açılan yaralarını sürekli kanatan da kendinden başkası değildi. Gidenle kurulan bir geleceğin sonu karanlıktan başka nereye çıkardı? Tüm bunları düşünmek -asında kendine bal gibi bildiği gerçekleri söyleyebilmek için sığındığı tabiat kimseden görmediği ilgiyi göstermişti ruhuna. Tüm cevapları saçmıştı kuruyan yaprakların altına. İçinde birden büyüyen heyecanla tepedeki pek de ısıtmayan güneşe bakarak patikalı yolda umarsızca ilerlerken az ötede gözüne çarpan kıpkırmızı ağaca yanaştı. Yanına geldiğinde birden çıkan ayazla titredi. Zar zor dayanan yapraklar bir kuru soğuk esintiye daha dayanamamışlar karşılarında onları izleyen adamın üzerine kendilerini bırakmışlardı. Daha kesin bir cevap bulunabilir miydi?"

Elinde tuttuğu ayın ışığından yapılmışçasına parıldayan nilüfer şeklindeki kolye, yüreğinin en derinlere saplanıp güçlü kızıl dalgalarla bütün ormanı nefes kesen bir longoza çevirmişti."

Çalاکalem karaladıklarıyla defterini uzunca bir süreden sonra ilk kez huzurla kapattı. Boynundaki kolyesini çıkardı ve üzerindeki dallardan birine astı. Anlamasa da saatler geçmişti. Yerinden doğruldu ve trençkotunu giydi. Hızlı ama temkinli adımlarla restorana döndü. Yaşlı kadın sanki döneceğini biliyormuş gibi güzel bir masa hazırlamıştı. Anaç ruhlu bu kadına sıkı sıkı sarıldı. Erkenden kararın havayla birlikte yemekten sonra ışıkları geceleyin daha güzel parlayan şöminenin karşısına geçti. Kısa bir süre sonra huzurla uykuya daldı ve mışıl mışıl uyudu.

De Candide Au Mérrou Méditerranéen...

 Ahmet Birsal | Coordinateur du Centre de Sciences Naturelles

Bien que Voltaire (1694-1778) faisait une critique satirique et philosophique du XVIIIème siècle dans son œuvre principale "Candide" (1759), le conte se terminait en proposant une définition du bonheur qui était de "cultiver son jardin" : se satisfaire en travaillant pour un bien individuel sans trop s'occuper de ce qui se passe autour de soi, comme le lui conseille le derviche qu'il rencontre à Constantinople dans le dernier chapitre du livre. Cette définition aurait peut-être survécu à un certain degré jusqu'au début du XXème siècle mais aujourd'hui, trois siècles plus tard, il me semble difficile de pouvoir épouser cette définition comme l'élixir du bonheur. Comme nous le vivons pleinement aujourd'hui notre planète est confrontée à une crise globale, une pandémie, qui nous a clairement montré que le seul remède possible pour toutes nations et individus est de renoncer au "confort ou profit individuel", et d'agir en unisson et en synchronisation pour sauvegarder notre espèce. Il serait sans doute trop naïf de penser actuellement que "tout est pour le mieux dans le meilleur des mondes possibles" comme le présentait Pangloss tout au long du livre.

La protection de la nature a, elle aussi, grandement besoin d'actions globales semblables puisque nous partageons tous cette même planète. Notre succès, ou notre défaite, définira certainement le futur de notre espèce.

La Méditerranée est en danger. Nous en parlons depuis longtemps mais ce danger s'accroît d'année en année. Protéger les côtes méditerranéennes, les habitats terrestres et marins qui sillonnent la cote et les espèces marines qui y trouvent refuge est primordial si l'on veut sauvegarder la biodiversité de ce Mare Nostrum presque interne et clos. Le tourisme de masse et les maisons secondaires (estivales) ont envahis la cote depuis bien longtemps tandis que la pollution et la pêche continuent à exploiter les ressources marines sans leur accorder la moindre chance de se renouveler. Le projet MedPAN (Mediterranean Protected Area Network) a pris naissance au début des années 2000 grâce à une initiative du WWF France, un financement de l'état Français par l'intermédiaire du FFEM (Fonds Français pour l'Environnement Mondial) et une participation quasi-totale de tous les pays méditerranéens.

Un consensus a été rapidement adopté par les pays méditerranéens pour créer un réseau d'aires marines protégées (AMP) représentant les habitats les plus "précieux" riche en biodiversité marine. Lorsqu'il est plus ou moins facile de répertorier les habitats côtiers à base des espèces qui y résident, il est beaucoup plus difficile de faire ce travail dans le milieu marin où la durée de recensement des espèces est limitée par l'air présent dans les bonbonnes du plongeur.

En Turquie, les zones côtières protégées étaient jusqu'à ce jour sélectionnées grâce aux espèces menacées comme les tortues marines (*Caretta caretta* et *Chelonia mydas*) et le phoque moine (*Monachus monachus*) qui y résidaient ou l'utilisaient durant leur cycle de vie. Ayant eu la chance d'être en charge de la conservation au WWF Turquie pendant cette période, nous avons mis en œuvre une équipe constituée de biologistes marins, d'océanographes et de plongeurs pour étudier le milieu marin d'Antalya jusqu'au dunes de Patara, en bref la cote Lycienne. Des listes d'espèces marines ont été développées pour familiariser les plongeurs avec la biodiversité marine présente ainsi qu'une table attribuant des coefficients de valeurs aux espèces recensées pour déterminer les zones de valeur. Les plongeurs, guidés par GPS, ont effectué des nages transversales jusqu'à 35 mètres de profondeur, basées sur des cartes marines sectionnées en carré de 50 mètres. Ce travail long, laborieux et quelquefois dangereux a permis de déterminer des zones marines de grande valeur comme celle située entre le village de Kaş et l'île grecque de Castellorizo (Meis).

Le mérrou, espèce sédentaire et de ce fait très représentatif de son habitat, hermaphrodite et charismatique, découvert sous tailles variables était l'espèce porte-drapeau qui nous a poussé à sélectionner la zone marine au large de Kas comme AMP. Notre travail, notre rapport et nos conclusions finales nous ont permis de persuader l'Autorité des Aires Spéciales Protégées (Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı) à classer cette zone comme zone marine protégée de Kaş-Kekova par décret gouvernemental.

Ce projet international, commun à toutes les nations méditerranéennes, a créé un grand nombre d'aires marines protégées avec leur plan de gestion tout autour de la Méditerranée : de l'Espagne à la Turquie, du Maroc à la Croatie en passant par la Tunisie, la Grèce, l'Italie et la France. Travailler en commun pour protéger ou améliorer la protection d'un bien universel est certainement une définition de satisfaction et de bonheur qui a de nos jours une valeur croissante.

Aujourd'hui beaucoup de projets sont actifs à cet effet et il me semble que le bonheur réside à prendre place et assumer une responsabilité dans ces projets internationaux, à faire partie d'une équipe qui travaille pour un bien commun, supérieur au bien ou au profit individuel. J'encourage tous nos jeunes à participer activement dans ces projets. D'ailleurs ne rencontrons-nous pas de plus en plus de personnes autour de nous qui sont actifs dans des multitudes de projets d'ONG, d'associations ou de fondations et en prennent une grande satisfaction ?

Une Journée de Marc Cury

Pour une dizaine de fois, Marc a jeté son oreiller sur son réveil qui sonnait bruyamment. Vu qu'il était déjà sept heures du matin, le jeune garçon savait qu'il faudra se préparer pour aller à l'école donc il s'est levé.

 Selin Lal CEYHUN

Puis, il est descendu pour faire son petit-déjeuner avec ses quatre sœurs et son frère aîné. Marc était le sixième enfant et le deuxième fils du couple «Cinabre», autrement dit il était l'enfant cadet de Mme Sul F. Ure et de M. Marc Cury (il a été nommé d'après son père). Même s'il aimait ses parents avec tout son cœur, parfois c'était difficile pour lui de s'entendre avec eux à cause de leur nature dure parce qu'ils voulaient que leurs enfants aient des futurs brillants. Lui, il n'était pas comme eux, il avait un caractère plus doux qu'un métal. Mais il tolérait toujours les bêtises de ses sœurs, de son frère et les malentendus de ses parents car il avait un secret : Il était un super-héros. La nature de son caractère et de ses pouvoirs venait d'un métal qui est liquide à la température ordinaire: le mercure (Hg).

Après avoir fait son petit-déjeuner, il a réalisé qu'il était en retard. Malgré sa dépêche, il a raté le bus scolaire. Alors il a commencé à courir car il savait que s'il n'allait pas à l'école à cause de sa faute, ses parents se fâcheraient.

Comme personne dans le bus scolaire ne l'a vu et il est devenu fatigué, il a arrêté de courir et il a décidé d'aller à l'école à pied. Tout d'un coup, en marchant calmement sur son chemin de l'école, il a vu un homme qui essayait de voler le sac à main d'une vieille dame. Il voulait l'aider mais il savait que l'agresseur ne sera pas effrayé par un lycéen. Par conséquent, il s'est caché derrière un arbre où il s'est déguisé en sa costume de super-héros, une combinaison rouge avec une masque, des gants et des chaussures noires. Grâce à ses pouvoirs venant du mercure, il a attrapé l'agresseur qui était en train de fuir en utilisant son bras qui pouvait transformer en liquide. Puis, il a soufflé sur l'agresseur pour le faire dormir grâce à l'effet toxique du mercure.

La vieille victime lui a remercié, elle était contente de recevoir son sac car elle y a mis tout son argent comme elle était en train d'aller à la banque. Marc était fier de lui-même, il aimait aider les autres et combattre les vilains et les rendre à la justice. Mais maintenant c'était le temps d'aller à l'école, il avait son cours de chimie qu'il ne voulait pas rater.

Quel traumatisme !

 Egemen AĞAOĞLU

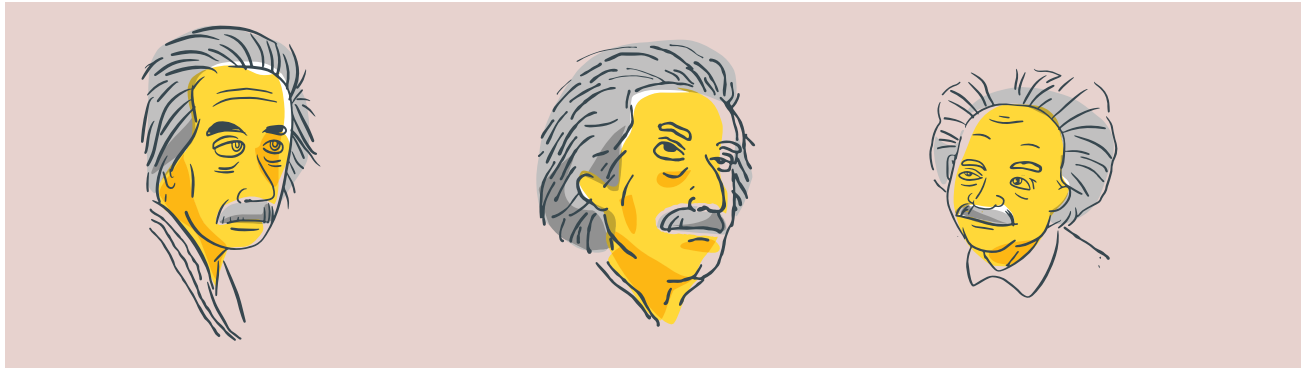
Jean m'a réveillé en me secouant. D'abord il m'a demandé si je l'entendais. Il criait mais je ne comprenais que ces quelques mots « c'est urgent, réveille toi ! ». J'étais étonné parce que je ne me souvenais de rien. Je me souvenais de Jean. Nous étions amis depuis le début de nos études à l'université. Il a toujours été plus responsable que moi. J'avais mal à mon bras, comme s'il était cassé. Jean ne cessait de me crier dessus mais je n'entendais que du bruit. Je croyais qu'il disait « J'ai fait venir l... ». Encore une fois, je ne comprenais toujours pas ce qu'il disait. À ce moment là, je me suis souvenu que je devais aller à l'aéroport. C'est pourquoi, il a appelé un taxi. Je devais aller à Strasbourg pour mon projet. Mais, il y avait encore une semaine... Ohh mon dieu! J'avais mal à tête. J'étais tellement perturbé. J'avais l'impression d'avoir un tambour dans ma tête. Je pensais qu'il y avait encore une semaine mais voilà ! Je m'étais trompé et dès cet instant là, je devais me dépêcher. J'ai tenté de me lever mais Jean m'en a empêché. Il m'a dit de rester jusqu'à ce que la voiture arrive. J'ai bégayé quelques mots comme « L'aéroport, Strasbourg, la valise ». Il m'a regardé comme si j'étais fou et en même temps il était inquiet. Je croyais que c'était à cause de l'heure. Il ne m'a pas laissé seul une seule seconde. Il parlait avec quelqu'un d'autre mais je ne savais pas qui c'était. Quand j'ai tenté de lui poser des questions pour savoir où est ma valise, où encore l'heure, etc. il me demandait seulement de me taire et de rester calme. Je ne savais pas où j'étais. Parfois, mes yeux se fermaient et je perdais conscience. Je n'avais aucune idée de combien de temps j'étais resté inconscient. Je pensais toujours à mon projet. Comment et quand irais-je à l'aéroport ? Je faisais confiance à Jean. Je ne savais pas combien de temps nous avons attendu sans bouger mes lèvres des sirènes s'approchaient de nous tout doucement. Nous sommes finalement montés dans un véhicule avec Jean mais rien n'était normal. J'entendais encore le même bruit (le bruit de la sirène ?). De plus, maintenant j'entendais les voix d'autres personnes. J'essayais de les écouter mes tous les bruits se mélangeaient. J'entendais un rythme continu « Bip bip bip » entre les autres bruits. Je pensais que c'était un morceau de rap pas très connu.

Jean était assis devant moi et j'étais couché sur le siège derrière. Le chauffeur conduisait vite comme un fou. Il ne s'est pas arrêté une seule fois et de plus, il ne cessait de klaxonner. Probablement, Jean lui avait offert un pourboire pour ne pas être en retard à l'aéroport. En même temps, je pensais à mon projet. Je regrettais d'avoir choisi le sujet sur le traumatisme crânien. J'étais à la Faculté de médecine de Strasbourg depuis quelques années et j'avais déjà fait plein de recherche jusqu'à présent mais je n'ai jamais parlé avec quelqu'un qui aurait vécu ce type de traumatisme. L'un de mes professeurs à la Faculté de médecine avait vécu ce traumatisme et écrit des articles à ce sujet. Je voulais absolument y aller pour le voir et pour pouvoir lui poser des questions. Soudain, le chauffeur a freiné d'un coup sec. La voiture s'était arrêtée mais j'entendais encore les mêmes bruits : les personnes tout autour de moi et encore ces bip incessants. Je descendais de la voiture mais je me sentais comme sur un tapis volant. Il y avait plein de personnes autour de moi. J'ai demandé à l'une des personnes qui se trouvait autour de moi si l'aéroport était bondé. Elle était inquiète comme toutes les autres personnes. Probablement, à cause de leur retard pour leur vol.

Quand je suis arrivé finalement aux contrôles de sécurité, l'agent police m'a arrêté. Il m'a posé quelques questions et sans aucune raison, il a tiré mon bras. À ce moment-là, je me suis réveillé et sous une lumière blanche vive je me suis rendu compte que j'étais dans l'hôpital, en face d'un médecin. J'ai refermé les yeux et me suis endormi. J'avais perdu conscience. Quand je me suis réveillé quelques heures plus tard, Jean m'a expliqué ce qu'il s'était passé. J'étais monté sur une chaise pour prendre ma valise. La chaise s'était cassée et je me suis retrouvé sur le sol. J'avais cassé mon bras et vivait un traumatisme crânien...

Tolérons les différences !

 Melis Özdemir

On sait qu'on ne vit pas seul dans ce monde. Il y a plusieurs personnes comme nous. En fait, pas exactement comme nous. Notre point commun c'est qu'on est tous humains. En revanche, on possède des différentes caractéristiques physiques et morales. Je trouve que ces différences nous rendent uniques. Pensez-vous, est-ce que vous voudriez que la personne dont vous êtes amoureux soit identique avec les autres ? Bien-sûr que, non ! En effet, vous désirez qu'il soit unique c'est pourquoi vous l'aimez. Alors, les différences ne doivent pas être considérées comme mal.

A part de cela, selon moi, on se développe grâce aux différences. Si l'on prend le cas des artistes connus ou des scientifiques qui ont eu de grands succès, on se rend compte qu'ils ne ressemblent à personne. A l'époque, la société les a méprisés, les a surnommés "fou" et même certains ont été exclus de la société. Par exemple, Giordano Bruno s'est opposé à la conception de l'univers de son siècle et a pensé différemment et c'est pour cela qu'il a été exécuté. Puis, Einstein a eu tant de difficultés à s'adapter à l'école que même sa famille l'a considéré comme un "idiot". De plus, les gens littéraires ont été condamnés à faire de la prison parce qu'ils défendaient des idées différentes. Par contre, aujourd'hui, on les remercie. On prend conscience que grâce à leurs particularités, l'être humain a évolué. Alors, il faut tolérer les différences.

Puis, il y a aussi des différentes caractéristiques physiques comme notre couleur de peau. Les noirs et les blancs, on vit ensemble. Nous sommes chacun des êtres humains. Cela veut dire qu'on peut penser, se sentir, choisir etc. Peut-être que l'un de nous est enclin à l'art et l'autre aux sports. Par conséquent, on se complète et on se développe ensemble. Prenons l'exemple des personnes qui sont exclues de l'éducation à cause de leurs ethnicités. Ce sont aussi des êtres humains donc ça signifie qu'ils ont des rêves qu'ils voudraient accomplir. Par ailleurs, ils vivent dans ce monde et c'est pourquoi ils doivent avoir le droit de le découvrir. Est-ce qu'on est capable de dire qu'ils ne deviendront pas scientifique un jour ? Alors, tolérons les différences!

En conclusion, il me semble qu'une personne ne doit pas être exclue en raison de sa couleur de peau, son opinion ou pour avoir choisi un mode de vie différent. Il ne faut pas avoir peur de la différence. Bien au contraire, on doit l'apprécier. En effet, ce qui provoque le progrès, c'est cette même différence. Nous sommes tous des êtres humains et il n'y a aucune preuve qui dit l'un est supérieur de l'autre. On se présente différemment mais à l'origine on est tous les mêmes. Les différences font partie de la vie donc tolérons les différences !

La tolérance pour tous !

 Efe Demiral

La tolérance, c'est accepter que d'autres personnes soient différentes de soi, qu'elles pensent et vivent de manière différente. Être tolérant, c'est, par exemple, accepter que les homosexuels puissent vivre comme les autres. Être tolérant, c'est encore accepter qu'une femme fasse un métier fait le plus souvent par un homme. Être tolérant, c'est aussi voir une personne handicapée comme notre égal.

Être tolérant, c'est, accepter que des personnes soient croyantes ou d'une autre religion que la sienne. Être tolérant, c'est accepter que les immigrés et les réfugiés soient différents et vivent autrement. Beaucoup de gens n'acceptent pas ces différences. Elles rejettent l'autre. Mais d'après moi, personne ne doit être jugé par sa religion, son opinion politique ou ses idées différentes car celles-ci ne sont pas des dangers, au contraire, ce sont des richesses. La tolérance n'est pas tolérer l'autre, c'est l'accepter tel qu'il est.

Car chaque croyance est propre à chacun.

On ne doit pas attendre que les gens réfléchissent comme nous et soient sensibles aux mêmes choses. En réalisant que les autres perçoivent les choses différemment, on augmente notre capacité à les comprendre et on devient plus tolérant.

Pour conclure,

"On doit apprendre à vivre ensemble comme des frères et sœurs, sinon on va mourir ensemble comme des idiots."

Martin Luther King

Forçons-nous et tolérons les différences !

 Ayşenaz ÖZKAN

Selon vous, pourquoi tant de personnes ont peur des différences ? Je vais tenter d’y apporter ma réponse : Les êtres humains ont tendance à faire ce qui leur semble facile, à rester dans leur « zone de confort ». Mais les différences sont inévitables dans la vie. Même le corps change et chaque jour ! Cependant, les gens essaient toujours d’y échapper ! Je ne dis pas que toutes les différences sont bénéfiques pour nous, mais je vais au moins essayer de vous expliquer pourquoi on doit profiter des différences au lieu de les éviter.

Les gens, ils ne peuvent pas sortir de leur zone de confort car ils ont peur de l’inconnu du fait qu’ils ne savent pas ce qui va se passer dans 1 an ou 2 et cela leur fait peur. Ils ne veulent rien de choquant dans leur vie, car le quotidien, il est plaisant, il est plus facile. Mais va-t-on directement éviter les choses car celles-ci nous semblent difficiles ? Bien sûr que non ! Ces différences, ce sont les choses qui nous rendent plus fort. Elles nous permettent de développer de nouvelles capacités et de se lancer des défis. Elles nous font savoir qui nous sommes en vrai, de quoi nous sommes capables quand on se force, car comme le proverbe indien le dirait : “Personne n’arrive à son but sans y employer toutes ses forces.”. Pour vous donner un exemple, quand j’ai appris que j’allais faire un discours devant un public, j’ai eu peur car c’était quelque chose avec laquelle je n’étais pas du tout à l’aise.

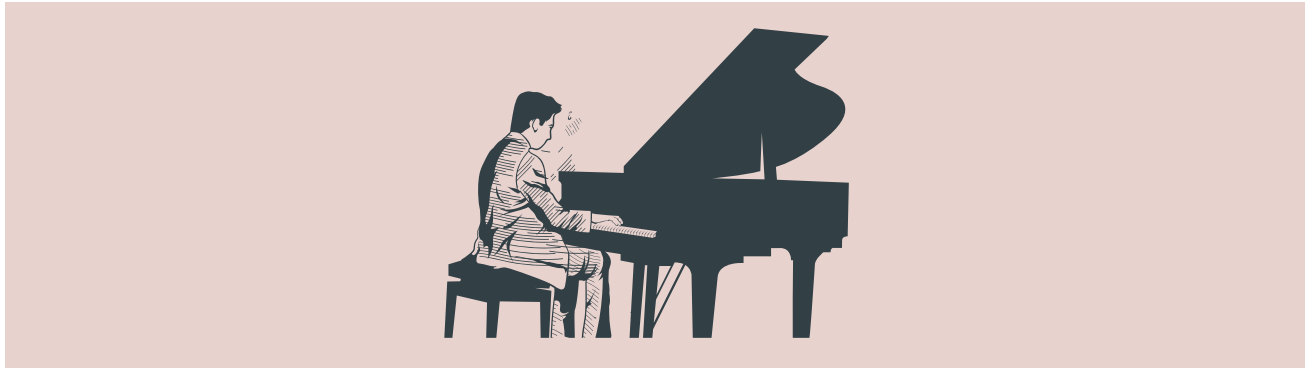
Mais j’ai accepté de le faire car j’ai senti le besoin de le faire, que je devrais le faire ! J’ai toléré les différences et devinez quoi : je suis en train de vous le faire maintenant ! Et j’ai appris quelque chose sur moi-même que je ne savais pas avant : que j’étais en fait capable de faire un discours !

En outre, comment serait la vie si on n’avait jamais besoin de tolérer les différences ? Vous connaissez déjà la réponse car on la vit maintenant ! Chaque jour, pendant le confinement, c’est le même. Et chaque jour, je vois au moins une personne qui dit qu’il en a marre d’être confiné et qu’il veut retourner à sa vie d’avant. Les gens disent cela car en fait, ils se sont rendus compte que c’était bien d’être entourés d’autant de différences. N’est-ce pas ironique que l’être humain, à côté de ne vouloir rien changer, ressentent le besoin des différences ?

Alors oui, pour rendre nos vies plus épanouies, plus riches, pour élargir notre vision sur le monde, acceptons les changements, forçons-nous et tolérons les différences !

Autobiographie

 Nazlı Gül AĞİL

Si on devait résumer ce que j'aime ou ce que je n'aime pas, ça ne dépasserait pas les doigts de la main car étant adolescente, je n'ai pas assez vécu pour identifier ce que j'aime vraiment ou ce que je déteste. Mais je comprends que quand mes sens travaillent, ça veut simplement dire que je ressens énormément de plaisir. Ma passion c'est le piano. Dès que je prends place sur mon tabouret et que j'ouvre le couvercle, je suis dans une autre dimension. On dirait que nous sommes tous les deux, les seuls amis de la planète. Tout s'efface: ma colère, ma joie, mon école, mes notes, mes devoirs... Rien et personne ne peut venir perturber cet instant. Je ressens une telle émotion que mes membres en tremblent. C'est la première touche qui définit ce que je vais jouer: Chopin, Bach, Debussy ou alors Beethoven. Je pense que c'est surtout mon humeur qui définit ce que je vais jouer. Par exemple, quand je suis vraiment fatiguée, j'adore les nocturnes, le son et le rythme de cette musique m'emporte dans le monde de Chopin. Je suis en harmonie avec chaque note de musique. Je ferme les yeux, je ressens le rythme, ce sont mes doigts qui me guident et je suis Chopin.

Gaziantep, située au sud-est de la Turquie, c'est une ville qui m'a toujours fascinée. Peut-être parce que c'est là où ma mère est née ou peut-être parce que c'est le premier endroit que j'ai découvert quand j'ai eu l'âge de comprendre les beautés de ce pays. Quand je repense à Gaziantep, je pense tout

d'abord au baklava, à cette pâte fine, croustillante et tiède composée de pistaches et aromatisée d'un sorbet au sucre. Le résultat est inouï. Une bouchée de baklava fond dans le palais et laisse un goût exquis, indéfinissable. Bien sûr à Gaziantep, il n'y a pas que le baklava, c'est toute une culture qui domine dans cette ville : les habitants sont serviables, souriants, conviviales et chaleureux. J'ai ressenti la chaleur humaine, l'histoire d'une société, d'une culture à la fois traditionnelle et moderne.

Tout y est, les monuments historiques, les mosaïques, les « Ağa » qui dirigent la ville en faisant leur loi, les bazars qui sont bondés d'objets précieux et antiques. Les restaurants authentiques qui servent de la viande le matin, c'est magique.

Si on me demande par contre ce que je n'aime pas, je peux dire que je ne suis pas difficile et en fait, rien ne me déplaît vraiment. Les mélanges d'odeurs dans les centres-commerciaux, ça je ne supporte pas ! Toutes ses odeurs qui sont tellement fortes, qui vous piquent le nez et vous obligent à sortir pour prendre l'air. Pourquoi les magasins n'ont-ils pas la même odeur ? Je suis sûre que cela ne doit pas déranger la plupart des gens mais moi, ces odeurs me donnent la nausée.

Histoire excentrique

 Buse TEKİN

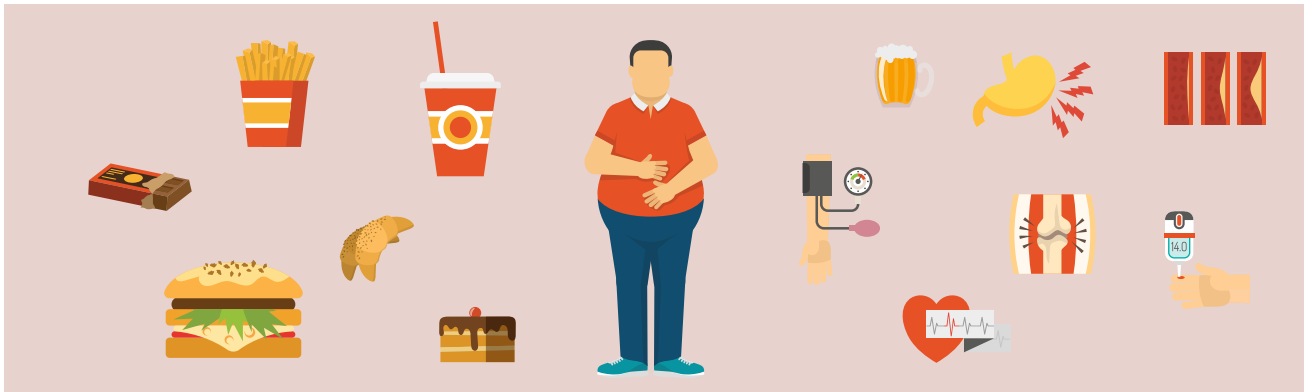
Mon histoire excentrique a commencé le 28 juillet 2003 à Beşiktaş. Eh bien à mon avis, être une fille qui supporte Fenerbahçe mais qui est née à Beşiktaş et ayant comme signe de zodiaque le Lion est assez emblématique. J'ai deux tantes et chacune a une fille, mais à ma naissance, seule ma tante aînée avait une fille et elle s'appelle İrem. Pour être honnête, j'ai passé la majeure partie de ma vie avec elle, elle n'est donc pas seulement ma cousine, elle est aussi ma meilleure amie, ma sœur. J'ai toujours été hyperactive, aventureuse et têtue mais j'avais des talents étranges et « cool » comme mémoriser tout ce que j'entendais ou encore deviner que le téléphone allait sonner et ça avant qu'il ne sonne ! À l'âge de 5 ans, mes parents m'ont acheté un livre sur les planètes et l'espace par lesquels j'ai été obsédée. À l'âge de sept ans, je connaissais chaque constellation, planète et étoile. J'adorais regarder le ciel. Comme je ne voulais pas être séparée de ma cousine, j'ai supplié mes parents de m'inscrire à la même école. C'était la pire décision que j'ai faite dans ma vie. À l'école primaire je n'avais pas d'amis. En effet, toutes les filles de ma classe m'ont exclue et ma timidité a aggravé la situation. Donc j'ai imaginé des histoires dans ma tête mais je ne les ai jamais écrites. De toute façon, j'avais des amis chez moi à Tekirdağ, où se trouvait aussi la maison d'été de mes grands-parents.

Avec toute ma sincérité, je peux vous dire qu'il m'est impossible d'oublier le goût des fruits et l'odeur des fleurs. Au collège, j'ai remarqué que je suis sensible aux odeurs, aux sons et à la température. Je déteste la chaleur, l'odeur de la cigarette et les sirènes me font peur. Par contre, j'aime l'odeur du pétrole et de la vanille, les animaux (plutôt les chats), et pour n'en citer qu'un, je sais que c'est bizarre mais j'aime donner des câlins. Malheureusement, mes folles aventures de mon enfance m'ont conduite à la phobie des lieux en hauteur c'est pour cela que parfois je stresse beaucoup pendant les décollages d'avions. À la fin du collège, j'ai remarqué que j'aimais la littérature et écrire des histoires. Depuis mon enfance, j'adore tout ce que ma grand-mère cuisine sauf le gombo. De plus, j'étais accro à "Cicibebe" donc ma mère m'a interdite d'en manger.

Depuis le lycée, mes idées et ma façon de penser ont changé plus que mes préférences matérielles donc je peux dire que je suis toute une autre personne aujourd'hui. Dès le début de mon adolescence, j'ai beaucoup changé mais je sais que ça continuera jusqu'à la fin de ma vie.

L'influence des publicités sur les enfants

L'obésité est un problème très grave qui touche autant les enfants que les adultes. Quand on regarde les causes de ce problème, nous voyons des troubles dans la nutrition. Vous ne pouvez plus manger des produits sains comme vous l'avez fait dans le passé. La mauvaise alimentation, à l'heure actuelle, nous conduit vers l'obésité. L'une des raisons de la mauvaise alimentation est la "malbouffe" mais aussi les publicités qui nous imposent un certain type de produit et nous manipulent indirectement. Aujourd'hui, les différentes méthodes de publicité que les entreprises utilisent pour vendre leurs produits sont effectivement une source néfaste. Les produits vendus en grandes surfaces s'ajoutent à l'alimentation comme des incontournables et sont achetés inconsciemment plutôt que d'être choisis minutieusement. C'est à dire que les publicités ne nous laisse pas d'autres choix que de les acheter. Par conséquent, nous sommes confrontés à de graves problèmes de santé. Cependant, il y a aussi des opinions opposées à tous ces points de vue, arguant que les annonces ne manipulent pas réellement et ne font que promouvoir les produits, et que l'achat ou non de ce produit est entre les mains du consommateur. L'homme peut refuser d'acheter le produit de son propre gré et de ne pas le prendre. De plus, le droit à la consommation pour ceux satisfaits du produit n'est pas bloqué parce qu'avec l'avènement de ces interdictions, le droit des gens à

choisir ce qu'ils veulent manger leur ai enlevé directement. À mon avis, chaque opinion devrait être acceptée parce qu'il n'y a pas qu'une seule vérité, donc la publicité ne devrait pas être interdite. Seulement dire que les restrictions nécessaires et mineures peuvent résoudre le problème.

Ada BÜLBÜL

L'une des principales raisons de l'obésité en France est les publicités sur la "malbouffe". Les publicités manipulent les gens et augmentent l'obésité en les poussant à manger de façon déséquilibrée. En bref, les publicités affectent la santé publique et provoquent de nombreuses maladies telles que l'obésité et je pense que les publicités sont une cause très importante d'obésité.

Les petits enfants sont beaucoup plus influencés par les publicités et la malbouffe qui menace leur santé, il ne devrait donc pas y avoir de telles publicités. Par exemple « le vol du dragon », une publicité qui est assez époustouflante et visuellement influente poussent les enfants à acheter et manger ce biscuit à cause de cette publicité. À mon avis, les enfants sont directement sous l'influence des publicités et des publicités qui peuvent leur causer de gros problèmes comme l'obésité.

Nil DUMANLI

L'environnement prendra le dessus !

Avec le développement de la technologie et de l'industrie dans le monde, le chamboulement dans notre écosystème, la faible richesse du sol, la diminution de la qualité de l'air et de l'eau, tout ce qui nous entoure est pollué et à détruit plus ou moins inconsciemment. Avec cela nous nous dirigeons vers une catastrophe inévitable. Alors que nous pensons qu'il n'y aura plus de retour en arrière et qu'il n'y a rien que nous puissions faire pour changer cela, nous remarquons que dernièrement grâce au retour des dauphins dans le Bosphore, que les espoirs d'un nouveau monde ne devraient pas être perdus. Le confinement nous a montré clairement que le retour n'est pas si difficile et que même seulement deux semaines suffisent pour mettre en marche de grands progrès. C'est à dire qu'il y a une solution à tout le mal que nous faisons au monde dans lequel nous vivons. La pollution, la destruction de l'habitat des êtres vivants, et encore d'autres soucis que je passe... si nous vivons soigneusement et consciemment, nous pouvons venir à bout de ce fléau.

Ada BÜLBÜL

La pandémie nous a obligé à rester chez nous. C'est une situation mondiale. Des milliards de personnes restent dans leur maison pour protéger leur santé et se mettre en sécurité. Alors que nous nous sommes retirés du monde, la nature a finalement eu la chance de gagner du terrain. C'est à dire que les animaux qui normalement ont peur de notre façon de vivre reprennent du courage. Nous polluons beaucoup moins qu'avant. La mer qui nous entoure peut enfin respirer et se nettoyer. Le Bosphore devient plus agréable pour les animaux où nous n'avons pas l'habitude de les voir. Maintenant les dauphins peuvent nager librement dans Bosphore ! Je trouve dans ce confinement une preuve parfaite du "comment nous polluons notre environnement". Ça nous montre que nous occupons leur milieu de vie. On peut arrêter un instant. De toute façon, si nous n'arrêtons pas cette occupation, la nature nous obligera de nous replier.

Alp EFES

Il est évident que le confinement causé par coronavirus a été bénéfique pour la nature. Grâce au confinement, on peut voir les mers devenir plus claires qu'avant. Quand l'homme s'éloigne de la nature, l'air est moins pollué et les mers sont beaucoup plus propres. C'est pourquoi on peut dire que l'homme était un problème pour la nature. Comme les gens n'ont pas pu sortir ces derniers jours, ils ne polluent plus la nature et c'est pourquoi les dauphins ou d'autres sortes d'animaux profitent de cette chance. À mon avis, cette chance ne doit pas se limiter à seulement cette fois-ci. Je suis convaincu qu'on doit prendre l'habitude de rester parfois à la maison dans le but de moins polluer la terre.

Ece Melis EMECAN

Il est indéniable que pendant le confinement imposé par la pandémie du coronavirus, la nature a eu le temps de se régénérer. Il est interdit de sortir et c'est pourquoi on a arrêté la production à la chaîne. Les scientifiques nous disaient que les conséquences de l'influence humaine sur la nature est presque impossible à guérir mais après avoir passé deux semaines à la maison avec le confinement, nous croisons aujourd'hui des dauphins dans le Bosphore. C'est une preuve suffisante pour voir que la mer est davantage moins polluée qu'auparavant. Selon moi, cette période est une opportunité pour prendre soin de la nature et diminuer la pollution.

Egemen AĞAOĞLU

À cause de la pandémie au niveau mondiale, plusieurs pays ont interdit aux habitants de sortir de leur maison. Comme nous sommes à l'intérieur depuis la moitié du mois de mars, la nature a finalement eu la chance de se reconstruire. On n'utilise presque pas de voitures et on ne pollue pas la mer, et c'est pour cela que l'air est plus propre et la mer n'est plus de couleur brune !

Maintenant, les animaux de mer peuvent nager comme ils veulent et les oiseaux peuvent voler où ils veulent. Autrement dit, il est temps pour les animaux de profiter de la nature. Par exemple, les dauphins jouissent de la mer à Istanbul. Ils ont été vus par les gens dans le Bosphore !

Selon moi, nous pouvons adapter cette nouvelle façon de vivre à notre train train quotidien pour qu'elle devienne une habitude. Je pense que chaque année, on peut essayer de rester à la maison pendant une semaine afin de donner à la nature une chance de se guérir.

Ilgaz Doğa ÖZALP

En fait, nous sommes ceux qui nuisent à la nature et perturbent l'équilibre naturel. Donc si nous n'étions pas là, tout irait bien dans la nature et il n'y aurait pas de problème. Nous faisons du mal à tous les animaux qui pourraient vivre en paix, plus heureux sans nous, nous qui détruisons leur habitat ! Voici la preuve avec les dauphins. Nous avons utilisé jusqu'à présent le Bosphore pour assouvir nos besoins et cela de telle manière que dauphins ne pouvaient plus y vivre. Nous avons détruit l'un de leurs habitats naturels et à cause de cela, ils nous étaient impossible de croiser un dauphin ! Grâce à cette pandémie, nous avons vu comment les dauphins vivraient dans le Bosphore, si nous n'étions pas là. À cogiter..

Nil DUMANLI

Il est évident que le confinement causé par la pandémie du coronavirus a été très bénéfique pour la nature. À cause de cette pandémie, les gouvernements empêchent leurs ressortissants de sortir dehors et cela a guéri la nature. Les mers sont beaucoup plus propres et claires et l'air est moins pollué. C'est pourquoi les dauphins ou encore d'autres animaux profitent aujourd'hui de notre absence. À mon avis, cette opportunité ne doit pas en rester là. Je suis convaincu par le fait que nous devons dès aujourd'hui prendre l'habitude de rester chez nous pour que la nature prenne le temps de se régénérer. Un environnement purifié permettra aux êtres-vivants de vivre plus longtemps et plus sainement.

Onat ERÖZ

L'Homme et la tolérance dans le monde d'aujourd'hui

 Efe Demiral

Pendant que nous vivons dans une ère où l'Homme est plus déchiré que jamais, on se pose la question suivante :

“Que veut dire humain dans le monde d'aujourd'hui ?”

Une question qui est devenue plus vaste que jamais et dont la réponse est également plus pertinente que jamais.

On dirait que le 21ème siècle nous a sans doute beaucoup influencé : notre sphère, notre connaissance se sont tellement diffusés que nous ne vivons plus dans notre propre quartier. La présence humaine est désormais partout, rassemblant ainsi les individus avec des histoires, origines et religions très diverses. Nous partageons le même destin, nous arrivons au-delà des frontières, nous travaillons côte à côte. D'ailleurs, est-ce nous nous comportons chacun comme un humain digne ? Est-ce que sa définition est valable pour toutes et tous malgré les différences ?

La réponse est assez limpide : quelle que soit la différence, nous comprenons tous la valeur d'être humain. Plus précisément lors des crises mondiales, on arrive à se libérer des différences et commencent à se tolérer : 30 ans auparavant les femmes ne voulaient pas être traitées par des médecins d'origine africaine mais ces derniers

mois lors de ce confinement, nous voyons tout le contraire, cela ne pose plus problème. On réécrit la définition d'être humain et de la tolérance. Un juif sauve la vie d'un musulman, une communiste sauve la vie d'une conservatrice, une main blanche prend une main noire. Nous nous battons tous contre un ennemi commun, unis comme jamais dans un même chemin en dépit de notre diversité.

Celle-ci est incluse dans la principale définition d'être humain : accepter les différences. Pendant ces temps difficiles, il ne faut pas réfléchir sur la réponse de la question précédente. Pendant cette grande époque, cette nouvelle décennie, il faut se rendre compte que cette diversité nous prospère, que notre propre avancement vient de la façon dont on se traite, restant presque aveugle aux choses qui nous distinguent. Voilà cette nouvelle décennie, qui a dû commencer, par peut-être, comme un cadeau pour l'humanité. À l'humanité de se libérer enfin des préjugés, d'être accrochés aux différences et commencer à être plus tolérant les uns envers les autres. En se rappelant de la grande définition de l'Homme, gardons toujours à l'esprit ce qui nous rend l'idée d'être humain, et ce qui nous réunit, ce qui nous permet de tolérer.

La parole reste ainsi toujours à nous, à l'humanité donc d'y répondre.

English Drama Club

Joining a drama club has lots of benefits. First of all, drama improves your communication and public speaking skills. You learn how to use the stage and attract people's attention while you speak.

 Başak AYKIN

Learning about public speaking will also help you during your presentations at school or in business life in the future. As drama improves your speaking skills, it also trains you about listening to other people and appreciating what they say. During the play, you have to listen to others to follow and understand the story and of course to say your lines at the right time.

While you are acting, you set aside your real personality and enter into the mind of another person. You become someone else, you start to think, behave and talk like the character you portray. By becoming another person, you get to see the world through their eyes. You start to react differently and become more understanding because now you can see and criticize the same events from different perspectives. It also improves the ability to empathize with others.

In each play, you can see that one of the characters is actually representing you and has your personality traits.

It increases teamwork. While you are on the stage and performing, you have to work and synchronize with other people. There's no "me" on stage, you all become one person. Everyone's part is important, it doesn't matter if it is the leading role or a role with only one line. Even prompters and makeup artists have great importance. It is a teamwork and the play cannot be done without these people.

By speaking another language, you become able to communicate with more people, make new friends and improve your social life. It also increases awareness of other cultures and makes you more open-minded. After you start to speak a foreign language, you experience new things and try to learn even more languages. It is a well known fact that people who speak more than one language find it easier to learn another one.

I have learned a lot within my one year experience at the English Drama Club. I have gained knowledge about acting, become more comfortable while I am on the stage or make a public speech. I have learned a lot about teamwork, working together with other people and helping out others. It has also improved my English and helped me practice it on a daily basis. Acting rocks!

Intelligence And Society

 Buse TEKİN

Today one of the most popular debate topics is "What is intelligence?". I know this topic bothers us mostly because of our education systems but I think it's a remarkable question that we shouldn't ignore. The word "intelligence" derives from the Latin verb "intelligere" which means to comprehend or perceive. We all heard that proud mother who brags about her child because he/she has good grades. Do you believe that having good grades means you're intelligent? If not, then what is intelligence?

If we ask this question to our dear search engine Google its answer will be "the ability to acquire and apply knowledge and skills.", in Wikipedia "the ability to perceive or infer information, and to retain it as knowledge to be applied towards adaptive behaviors within an environment or context.", of course, there are other definitions but according to my researches, these are the most common definitions for the word intelligence.

For centuries, philosophers have tried to pinpoint the true measure of intelligence but as the history unfolds our sense of intelligence has changed as well. Before writing was invented, as a hunter and consumer society having a naturalist intelligence means you're intelligent. Let's think about Katniss Everdeen from the Hunger Games, was she stupid? Well in my opinion, no, she wasn't but maybe she would've failed in a maths exam if she had taken one. Does that change the fact that she is better at surviving than most of the population? No. Don't get me wrong by the way, I am referring mostly to logical mathematics intelligence because today according to common sense people who have mathematical intelligence are considered to be smarter than others which is absurd.

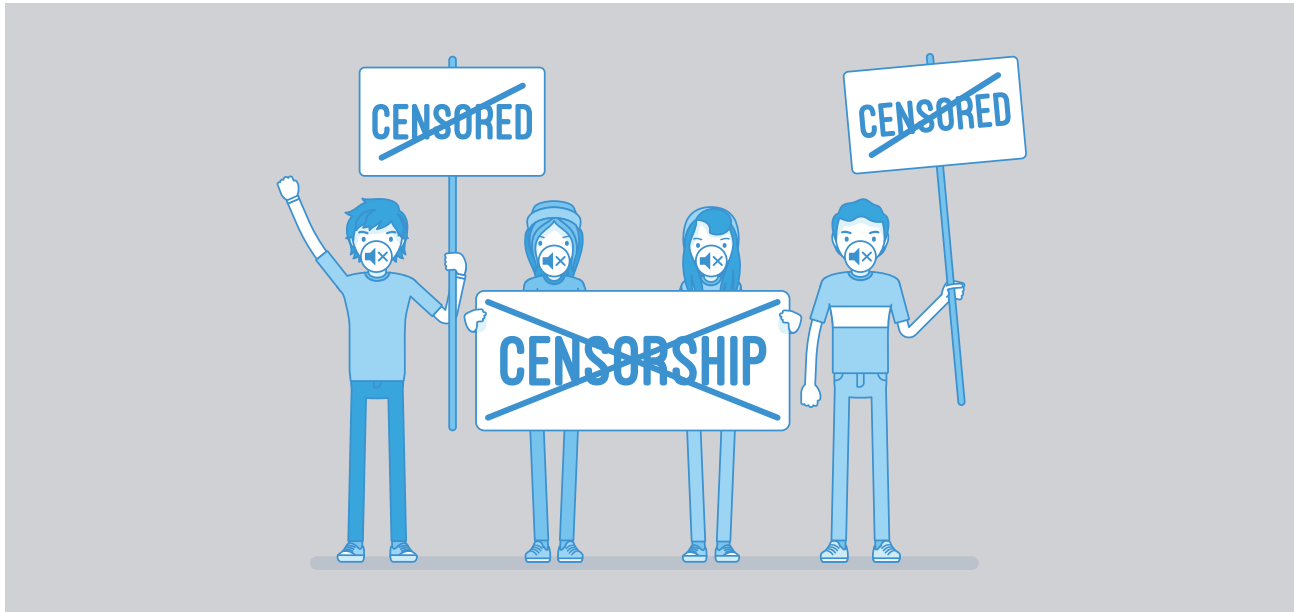
Think about linguistic intelligence, people who have linguistic intelligence most likely to learn languages faster than an average person or interpersonal intelligence also known as social intelligence, one of the most favorable intelligence that a person can have in this century.

21st century is the century of communication, revolutions and technological advancement so without social skills, it wouldn't be easy to be recognized by society. This Theory of Multiple Intelligences belongs to Dr.Gardner. He states that these various forms of intelligence wouldn't have evolved if they hadn't been beneficial at some point in human history. This theory consists of 9 types of intelligence: spatial intelligence(ability to see object from a different perspective), interpersonal intelligence(social intelligence), naturalist intelligence(ability to survive in nature, having cunning ability to distinguish between animals, insects,etc.), logical-mathematical intelligence, musical intelligence, intrapersonal intelligence, linguistic intelligence(ability to learn multiple languages and associating different words in different languages), existential intelligence(philosophical thinkers and the ability to think about questions that might not have a definite answer), kinesthetic intelligence(physical intelligence). I know that there are stupid as well and I'm not judging them but next time if you hear someone claiming that you're stupid, feel free to attack them with this theory of multiple intelligences if you're sure that you have one of this intelligences and don't let your grades demotivate you as well.

Not everybody can achieve what they desire in this education system so don't let common sense or stereotypical definition of intelligence you down because everybody is unique in their own way, don't be too hard on yourself try to be the best version of yourself not the version the society wants you to be.

Non-Effective Censorship

 İdil TEZERTEN

For starters, it should be established what censorship is. "Suppression or prohibition of any parts of books, films, news, etc. that are considered obscene, politically unacceptable, or a threat to security." is the explanation taken from the dictionary but the types of censorships can be roughly limited to 3: Blurring an image; cutting out a fragment of the final product which can be a commercial, a movie, etc. and finally straight out banning it.

The third type might seem like an exaggeration but the reason why censors are used is to prevent the audience from seeing something that is considered inappropriate, unacceptable etc. If the final product which was sent can't be "fixed" then the only solution left is to ban it completely. In 1973, for example, the famous movie *Exorcist* was immediately banned in the United Kingdom and pulled out of theaters after reports of audience hysteria and even vomiting. However, how come this movie is known as a masterpiece in its genre today?

The reason is actually quite simple: When the news of this ban spread, it caused a reverse psychological reaction and everyone wanted to watch it due to it getting the title of "too scary, so much so they banned it". In other words, this movie was literally successful thanks to its commercial success, a success that wasn't brought by the agencies but the censorship itself.

Let's return to the first type: Blurring an image or sometimes editing in irrelevant pictures like birds, flowers, bees; things that are innocent but being used to cover up stuff like cheroot, cigarettes, blood, etc. So does covering up something with a blanket work? Can it be completely hidden from the viewers? The answer is no because what's under the picture is quite obvious. If there's smoke coming out, if the man is placing something between his teeth and if he uses a lighter, the audience will know that the character on screen is smoking.

Now, some people may argue that censorship is essential for kids and that they shouldn't see inappropriate content. Yet if the kid is so naive that he/she doesn't know what smoking is, then why are they watching the same movie with an adult? In the United States, films that are labeled with a term called PG which is an abbreviation for 'parental guidance'. There's an age limit and it can't be argued that censors are needed in cartoons. In today's world, cartoons no longer can have hidden advertisements. For instance, in the Flintstones, there was a scene where the characters casually smoked real brand cigarettes in 1961 but today, there are laws that prevent that. In another aspect, big companies like Disney use a lot of hidden images. In Lion King, the poster has an indistinct lion figure but it's actually a woman wearing only her underwear. If this image was censored after its release, kids would have been suspicious and curious. As a kid, I don't remember noticing anything in my favorite movies but now, when I watch them, I can see a lot of sexual innuendos. This shows that the innocent mentality of a kid isn't capable of noticing allusions. If it's pointed out, blurred or replaced, children can ask questions and even if they get an answer or not, they will change. They will start exploring this subject, their minds will get used to searching for hidden messages.

Then we have the second type which is pretty self-explanatory: Cutting a scene or two out of the movie that changes the final length accordingly. However thanks to the era of the Internet, every single information gets leaked and in the end, almost anyone can learn that it was censored in some countries or there were missing scenes. So one way or another, the original work is rediscovered. After all, if a movie's duration is 2 hours and a half but some versions take about 2 hours then it's plain as day that editing was involved.

And finally the third type: Banning the work. "A free press can be good or bad, but, most certainly, without freedom, a press will never be anything but bad." said Albert Camus who was a French philosopher, author, and journalist. Ironically, he's also an author whose books were banned fitting to the third category of our censorship list. In my opinion, he explains the situation perfectly. Banning a work contradicts the freedom of creativity and even if the authorities have a good reason for doing so, it causes the problem to grow. For creators, their creations getting banned is a great commercial, something they don't even need to pay for. Reverse psychology plays a role in favor of them: Humans have a tendency of getting attracted to things that are forbidden. They like disobeying the rules of society, especially when they are teenagers.

The right thing to do is not to create something that has improper implications for the unsuitable audience and to pay attention as a customer while getting a product such as books, movies, etc. If the work at hand is directed for kids then it should be kid-friendly. A parent should be careful to keep their child/children away from adult content.

In conclusion, for all these reasons, I strongly disapprove the ideology and existence of censorship; furthermore saying it's not only ineffective but also tempting for the receivers.

A Commentary on The Lottery by Shirley Jackson

 Ekin TAŞAR

When Shirley Jackson's chilling story was published in The New Yorker magazine in 1948, it is said to have generated more disgust, curiosity and fury, causing it to receive more letters than any other work of fiction the magazine had published thus far. Most of the letters were, much like that of Miriam Friend, were sent by readers "...s cratching right through their scalps trying to fathom it." Many readers were "appalled" but personally, I was rather puzzled with what it all meant. The story starts on the morning of June 27th. A lottery is to take place in the town square, as it is every year without exception dissimilar to the newfound acts of the younglings over in the north village.

As we slowly start to get our bearings, we see the "camera" shift from group to group as if the writer wants us to see the drastic differences between each party. We see the boys who, much like myself, seem to be at unease during the inevitable and insufferable summer vacation. A lottery doesn't appear to be capturing their attention in the beginning of this complicated story as much as the beautifully shaped rocks. Whereas the girls are unfazed and don't show much interest, but not without any wonder. They shoot fast glances at the pile made by Little Dickie. Men, however, are even more careless towards the boys' way of fun. Making each other chuckle with unrelated jokes, it feels like they are calling the ladies over, interrupting their chatter. After a little while, Mr. Summers appears on the screen. A jolly and chubby fellow, he is about to conduct the luck of the draw. I have to say that the aura of the crowd doesn't match the occasion. It has an obvious sense of nervousness to it. Upon the first reading I couldn't pinpoint the issue that made the townsfolk so agitated, so restless. Obviously, a game of luck would make everyone feel rather excited but if you concentrate on the energy that the crowd carries, you will observe that these aren't a delighted group of people but a rather terror-stricken one.

There are a few conversations going on over the course of the draw but the most striking is definitely the one between Old Man Warner and Mr Adams. They are talking about the rumours circulating amongst the neighbouring villages. They mention giving up the lottery. Old Man Warner makes it very clear that in his old and wrinkly brain, the lottery is associated with novelty when he says "Next thing you know, they'll be wanting to go back to living in the caves." but the reader is assured that it certainly is not afresh when he adds "There's always been a lottery."

As this slightly creepy exchange comes to an end, we hear Mr Summers announce the last surname. The curious minds begin to ask questions concerning who? Who got "it"? Rapidly enough, the questions are answered. Bill Hutchinson got the short straw and his wife is quick to say that it wasn't fair, that he didn't have enough time to pick a paper, she knows what is upon them. The Hutchinsons have another go, this time to pick whoever's the unluckiest within the family. Tessie is the ill-starred member of the clan. The crowd including her own family shifts comfortably as they reach to the aforementioned pile of rocks and start swinging the stones her way, ignoring her screams in agony... The delightful setting painted in the beginning of the story contrasts sharply with the horrific violence of the conclusion. The story is set on a beautiful summer day with flowers "blossoming profusely" and the grass "richly green." Reader assumes a typical, even playful, behavior is in action when the boys are presented collecting rocks. We imagine a story where everyone has gathered for a pleasant activity like a barbeque or a picnic. Everyone seems to enjoy the company, they even crack a few jokes. Regardless of how much the townsfolk might have been engaging in a cheerful manner, we must keep in mind that if the villagers were completely numb to the violence, which means if Jackson had totally misled the readers about where the story was headed, "The Lottery" wouldn't have been nearly as successful.

Before the lottery starts the villagers can be observed "keeping their distance" from the black box that contains the names, they also take a moment before helping Mr Summers. This isn't what you would expect from a group of people who are enthusiastic about the lottery.

As this slightly creepy exchange comes to an end, we hear Mr Summers announce the last surname. The curious minds begin to ask questions concerning who? Who got "it"? Rapidly enough, the questions are answered. Bill Hutchinson got the short straw and his wife is quick to say that it wasn't fair, that he didn't have enough time to pick a paper, she knows what is upon them. The Hutchinsons have another go, this time to pick whoever's the unluckiest within the family. Tessie is the ill-starred member of the clan. The crowd including her own family shifts comfortably as they reach to the aforementioned pile of rocks and start swinging the stones her way, ignoring her screams in agony...

The delightful setting painted in the beginning of the story contrasts sharply with the horrific violence of the conclusion. The story is set on a beautiful summer day with flowers "blossoming profusely" and the grass "richly green." Reader assumes a typical, even playful, behavior is in action when the boys are presented collecting rocks. We imagine a story where everyone has gathered for a pleasant activity like a barbecue or a picnic. Everyone seems to enjoy the company, they even crack a few jokes. Regardless of how much the townsfolk might have been engaging in a cheerful manner, we must keep in mind that if the villagers were completely numb to the violence, which means if Jackson had totally misled the readers about where the story was headed, "The Lottery" wouldn't have been nearly as successful.

Before the lottery starts the villagers can be observed "keeping their distance" from the black box that contains the names, they also take a moment before helping Mr Summers. This isn't what you would expect from a group of people who are enthusiastic about the lottery. One of the other rather bizarre indicators of what is coming is that the villagers talk about the draw of the ticket as if it is difficult work that a man must do.

Everyone praises the Watson boy for drawing for his family. Someone even says "Glad to see your mother's got a man to do it." We are made to believe that this is a regular American town from the mid-20th century. It is safe to assume that at least some women ought to be in a similar stance with men, but Mr Summers asks Janey Dunbar, "Don't you have a grown boy to do it for you, Janey?" which can be interpreted as even a boy drawing for his family is more acceptable than a woman doing it. The lottery itself is stressful. The narrator does not mention people looking around at each other. Mr. Summers and the men drawing slips of paper grin "at one another nervously and humorously." When reading for the first time, all of these details might strike the reader as odd however they can also be explained, the people are nervous because they want to win or the men are smiling because they are expecting someone to attempt cheating etcetera, etcetera, etcetera... It isn't until Tessie Hutchinson cries "It wasn't fair!" that we realise that there has been an undercurrent of tension and violence in the story all along.

Similar to many stories of this scale, The Lottery has been commented on countless times. For instance, one of the most popular analyses on the story suggested that it was a critique on World War II or a Marxist assessment of an entrenched social order. Many readers thought Tessie Hutchinson was a reference to Anne Hutchinson, who was banished from the Massachusetts Bay Colony for religious reasons but to be fair, Tessie isn't opposed to the lottery in principle and she only ever protests her own death sentence. Regardless of whichever interpretation you may favour, we can all agree that, fundamentally, "The Lottery" is a story about the capacity of human violence, especially when it is enhanced by the social norm and construct, tradition as well as custom. To me, the only possible explanation as to how a gruesome act so violent can continue over the years is that because the killings are done in unison. Nobody wants to take responsibility for the murders, and they go about their day when the deed is done. Once again, all is well, until next time.

İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi
Dr. Esat Işık Cad. No:62 34710
Kadıköy / İstanbul - Türkiye

sj.k12.tr